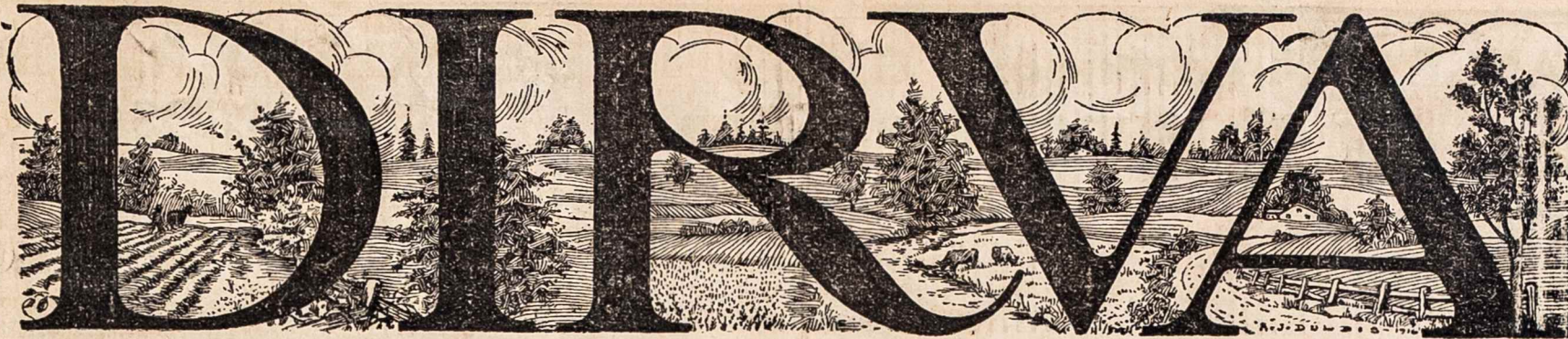

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

Prancuzija ir Italija Gins Austriją

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

AUDEJŲ STREIKO RIAUŠĖS

Woonsocket, R. I. — Čia pakilo tokios didelės streikuojančių audėjų riaušės, kad vietos policija neįstengė sutvarkyti ir kreipėsi į Providence pas gubernatorių prašydamas kariuomenės pagalbos. Dažoma krautuvių langai, plėšiami, ir daroma kitoki nuostoliai. Riaušėse dalyvavo apie 4,000 streikerių ir jų rėmėjų.

Audėjų streike jau dalyvauja apie 400,000 audėjų paskirose valstijose.

Audėjų streiko vadai sako, jog darbdaviai nesutinka priimti unijos siulomas išlygas taikytis.

Šio streiko bėgyje žuvo jau apie 10 žmonių.

Amerikos Darbo Federacija pasiskelbė jog remia finansiniai audėjų streiką.

Streiko vadai prašo valdžios kad skirtų federale kariuomenę žiurėjimui tvarkos streiko srityse, nes vietinė policija daugiausia palaiko dirbtuvių pusę.

Clevelande nutarė streikuoti arti 1,700 rayon audėjų užjautimui streikuojantiems audėjams.

Riaušės plečiantis, federale taikymo taryba pradėjo smarkiau dirbti streiko baigimui.

Steubenville, O. — Išėjo į streiką 200 angliakasių, reikalaujanti kad būtų priimti į darbą trys darbininkai, kurie tapo paleisti.

7 užmušta. Neal, Ga. — sproguos katilui vatos apdirbimo dirbtuvėje užmušta septyni darbininkai.

Scranton, Pa. — Lackawanna ir Pennsylvania geležinkelio linijų dirbtuvių darbininkai, apie 3,000 skaičiuje, nutarė prisidėti prie Amerikos Darbo Federacijos, vietoje priklausyti pačių kompanijų sudarytose unijose.

Prekinių vagonų judėjimas per savaitę Rugsėjo 1 d. padidėjo 40,264 vagonais, kas reiškia smarkų pakilimą geležkelių biznio. Tą savaitę buvo priliuduota 645,780 vagonų, daugiausia ne-gu kurią paskirą savaitę šiais metais, ir 84,445 vagonais daugiau negu tą pačią savaitę pernai.

Wheeling & Lake Erie geležkelio raštinių tarnautojai pradėjo dirbti po penkis dienas į savaitę.

Crisfield, Md. — Pametė dirbę apie 650 vėžių apdirbėjai kuomet pranešta kad visiems bus numazinta užmokestis penkiais centais nuo galiono apdirbtos vėžių mėšos.

IŠSTATYS 1,500,000 VYRU SULAIKYMUI NAZIŲ UŽGROBIMO AUSTRIJOS.

TAIPGI SUSITAIKĖ VIDUREMIO JURŲ LAIVYNO KLAUSIMAIS

Roma. — Italija ir Prancuzija padarė sutartį sulyg kurios abi šalys galės išstatyti 1,500,000 vyrų karo lauke prieš Vokietiją jeigu Vokiečių naziai bandys daryti užpuolimus pasijungti Austriją. Ton sutartin in-eina ir Rumanija, Čekoslovakija ir Jugoslavija ir jos turės ją pasirašyti.

Šiuo atveju, visai be jokių sunkumų, Italija susitais su Prancuzija Viduržemio jurų karo laivyno apribojimui, del ko per daug metų tarp jų ejo karšti ginčai ir baimė. Sakoma kad tą sutartį paskubino pastarųjų dienų Vokiečių bruzdėjimai pasigrobti Austriją.

HITLER SAKO VOKIETIJĄ VALDO MAŽUMA

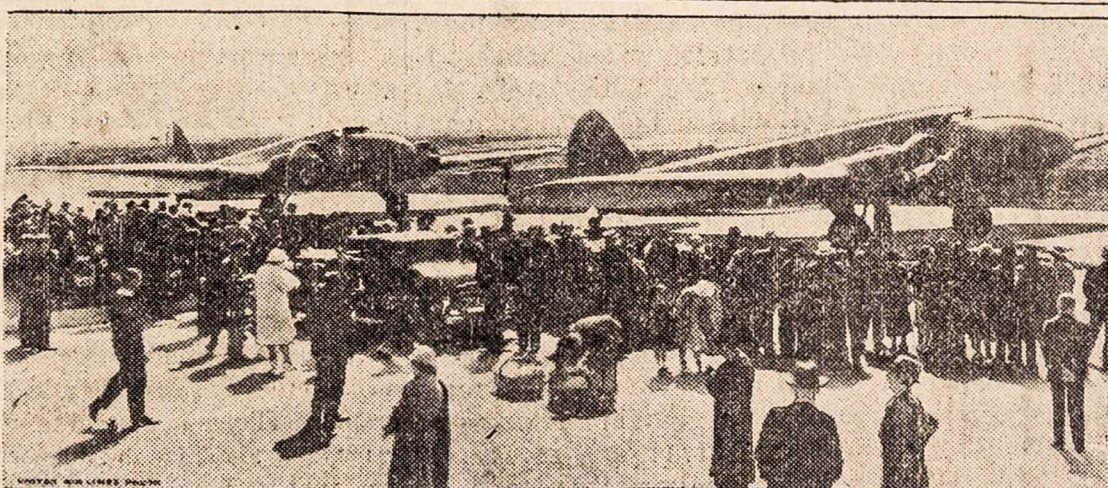
Berlinas. — Kancleris ir prezidentas Hitler viešai pareiškė kad nazių valdžia, kurią jis atstovauja Vokietijoje, yra mažumos valdžia. Bet, sako jis, užpakalyje tos mažumos stovi Vokietijos žmonių diduma, kuri sutiko pavesti valdymą naziams.

UŽMUŠTA 550

La Paz, Bolivija. — Bolivijos kariuomenė laimėjo su-sirėmimą su Peruvijos kareiviais, ir tame mušyje išmušta 550 Paragviečių.

Tos dvi Pietų Amerikos šalys kariauja už Gran Chaco plotą gulintį tarp jų.

Ispanijoje, Madride, uk-ninkams suėjęs ir sostinę prašyti valdžios pagalbos ukiams, radikalai bandė su-ardyti jų demonstraciją, iš-ko kilo riaušės, kuriose užmušta 7 žmonės.

United Air Lines tik ką užbaigė vienus metus ir 17,000,000 mylių skraidymo nuo jūrų iki jūrų ir ki-tais keliais su pirmais trijų mylių į minutą, daug-motoriniais transporto lėktuvais. Šie Boeing mo-delio 247 transportiniai lėktuvai per metus laiko atliko 35 nuos. viso šalies skraidymo ir padarė gali-mu susisiekti tarp vieno okeano ir kito į pusę dienos. Paveiksle parodoma naujausio išdirbimo tos linijos lėktuvai, su žemais sparnais, kurie smarkiai darosi populiariški šioje šalyje ir užrubežje.

LENKIJA PRIEŠINGA RUSIJOS ISTOJIMUI I TAUTŲ SAJUNGĄ

Geneva, Šveicarija. — Iškilus klausimui priėmimo į Tautų Sąjungos Tarybą so-vietų Rusijos, prieš tai pra-dėjo šiaušti Lenkija. Pa-ti Lenkija norėtų turėti tą vietą Tautų Sąjungoje, gre-ta Anglijos, Prancuzijos ir Italijos. Rusijos kandida-tura į Tarybą, ką remia ir Prancuzija, Lenkams labai nepatinka. Lenkai pyksta del Rusijos ir Prancuzijos sutarties kuri taikoma pa-laikyti taiką Rytų Europo-je. Lenkų atstovas Beck sako kad jau Lenkija ir pa-ti daro žygius užtikrint Rytų Europos taiką, be kitų šalių kišimosi.

Didžiųjų valstybių pa-stangos duoti Rusijai aukš-tą vietą Tautų Sąjungos Taryboje surupino Japoni-ją ir Vokietiją, kurios išsi-metė iš sąjungos ir dabar tik jų tėmytojais ten daly-vauja. Japonija pirmiau tu-rėjo vieną iš aukštų vietų taryboje, todėl dabar susi-rupinus Rusijos įstojimu į sąjungą.

SUĖMĖ 25 KOMUNISTUS

Havana, Kuba. — Kariu-menė sulaukė 25 žinomus komunistus, kurie, sako, pradėjo per daug išarti tēmyti judėjimus Suv. Vals-tijų ambasadoriaus Jeffer-son Caffery.

Sudegė motina ir 4 vaikai.

Ruby, Alaska. — Tėvas ga-solino pagalba prakurs ug-nį išėjo laukan, tuo tarpu užsidegė gasolinas, sprogo ir uždegė motiną ir keturis vaikus buvusius arti ugnies ir jie sudegė.

KITOS ŠALYS PYKSTA UŽ ITARIMUS

Washington. — Suv. Val-stijų senato karo amunici-jos tyrinėjimų komisija ve-da tardymus visuotino suo-kalbio tam tikrų asmenų įvairiose šalyse pasipelniji-mui iš karo medegos. Komisija pradėjo iškelti aiks-tėn vardus įvairių šalių ga-rna stambių žmonių, kurie prie to žmonių skerdimo biznio turi nagus prikišę. Del to vardų iškėlimo kitos šalys pradėjo protestuoti Amerikai. Tačiau tardy-mai bus varomi toliau.

SUDEGĖ LAIVAS — ŽUVO 130 ŽMONĖS

New York. — Rugsėjo 8 d. anksti rytą, užsidegė ju-roje plaukiantis su keliais šimtais pasažierių laivas, "Morro Castle", ir toje ne-laimėje žuvo 130 pasažierių ir keletas jureivių. Laivo kapitonas valanda prieš tai buvo miręs nuo širdies li-gos. Laivas buvo tik 8 my-lios nuo krasto kada gais-ras kilo, bet nesišaukimas į laivus pagalbos per pusę valandos nuo prasidėjimo gaisro, ir paskiau gelbējan-tis, laivo darbininkų gelbē-jimasi vienų ir apleidimas keleivių buvo priežastimi žuvimo tokio skaičiaus žmo-nių.

Valdžia veda stropius ty-rinėjimus ir tardo visus gyvus likusius keleivius ir jureivius. Vieni sako kad laivas buvo tyčiomis padeg-tas, kiti, kad girti keleiviai žaisdami mėtė degančius cigaretes į popierines dėzes.

Laivą pagaliau vanduo priplovė visai arti į krastą ir jo pamatyti suvažiuoja daugybė žmonių. Jis per kelias dienas buvo karštas, nes geležinės dalys nuo ug-nies įkaito. Dabar jau pri-leistas vandeniu ir atvėso. Jame jieško gaisro priežas-čių.

97% VISŲ DEPOZITŲ UŽTIKRINTI

New York. — Presiden-tui Rooseveltui suteikta ži-nios kad 97 iš kiekvieno 100 bankuose turinčių pinigų depozitai dabar jau yra už-tikrinti nuo prazuivimo. Da-bar suėjo metinės sukaktu-vės nuo to kai Prez. Roose-velt įvedė depozitų apdrau-dą. Apdrauda padengia de-pozitus iki \$5,000, o mažes-ni savitarpiniai bankai pa-dengia iki \$2,500. Bet di-dumos darbo žmonių depo-zitai neviršija \$5,000, net mažai yra tokių kurie turi pasidėjęs iki \$5,000.

11 prigėrė. Texarkana, Ark.

— Keliantis per upę, keltuvo dugniui iškritus ka-da pasiekta vidurys upės, prigėrė 11 žmonių.

IŠEINA PRIEŠ "NEW DEAL"

Rugsėjo 17 d. rengiamasi minėti "Konstitucijos Dieną", ir tą dieną Prezidento Rooseveltto priešininkai pa-siryžę iškelti didžiausią ug-nį prieš jį kokios dar nebu-vo nuo Rooseveltto įvesdini-mo į prezidentus.

Rugsėjo 17-tą bus 147 me-tų sukaktuvės nuo Suvieny-tų Valstijų konstitucijos, ir Rooseveltto priešininkai per visą šalį, su pagalba radio, mitinguose ir kitais būdais rėks ragindami Rooseveltto administraciją "gryžti at-gal prie konstitucijos". Jie skelbia kad Roosevelt per-daug nusitolino nuo šalies konstitucijos, atėmė žmo-nėms laisvę, ir tt.

IMPILTIES PILIAKALNIO PASLAPTIS

Kaunas. — Lietuvos archeo-logai dar pernai metais pradė-jo kasinėti Kretingos apskrity-je esantį Impilties piliakalnį. Jame tiek pernai, tiek šymet buvo rasta labai įdomių ir mo-kslui naudingų dalykų. Pada-ryta du skersiniai perkasmiai šymet per supantį vidaus pilies plotą pylimą toje vietoje kur jis yra žemesnis. Piliakalnis tyrinėjimo atžvilgiu buvo su-skirstytas į keturis periodus. Pirmąjį arba seniausį pyli-mą tenka skirta II—IV amžiui po Kristaus. Išlgai šio pyli-mo lyg pamatas paklotas keliu eilių rastų grindinys. Greta su medžių grindiniu sudėtas ke-turių metrų platumo ir dviejų metrų aukštumo stambių ak-menų krovynys. Šitas medžio grindinys ir akmenų krovynys sudaro pirmojo pylimo pamatą ir griaučius; to pylimo šlaitas iš prieš pusės buvo išgrystas taip pat stambiais akmenimis, kurie lyg šarvai saugojo pyli-mą, neleidami priešui po juo pasikasti ir jį nuversti.

Tautų kraustymosi laikais pirmasis pylimas buvo paaukš-tintas ir taip pat rupestingai sustiprintas akmeniniu grindi-niu. Įdomu kad ir kituose dvi-juose laikotarpiuose akmuo bu-vo gausiai naudojamas pylimui sustiprinti, o prieš kryžiuočių ordino laikus, akmenimis buvo stiprinami ir vidiniai pylimų šlaitai.

Ant visų laikotarpių pylimų viršūnių užtikta medinių pa-statų, turbūt tvorų, liekanų ir daug įkalčių ar įkastų stulpų, kurie tas tvoras turėjo atlaiky-ti. Tų pastovų daugumas yra sudegę ir pasilikę tik degusių griuvėsiai bei sluoksniai. De-ja, sudegę medžio likučiai tiek suirę kad pagal jų išvaizdą sun-ku įspėti tų tvorų ar sienų iš-vaizdą bei sudėtį. Vietomis kur spėjama buvus tvora, už-tikta virbų ir šakų taip supin-tų kaip tai daroma ir šiandien.

Pietų vakarinėje pilies daly-je, kuri jungiasi su aukštesne-ją ir žemesnę pylimo dalimi ir kur šiandien dar ne tik ma-tomas bet ir naudojamas kelias į vidaus pilies plotą, taip buvo atkastos ir istirtos vietos ke-turių buvusių vartų.

Be abejo, įdomiausia iš jų yra pati seniausioji. Kelias iš pilies ejo per pylimą tunelio pavidalo. Tunelis buvo t-tyų metrų aukštumo, tiek pat pla-tumo ir aštuonių metrų ilgu-mo. Jo šonai buvo padaryti iš dviejų ažuolinių stulpų eilų, glaudžiai vienas prie kito su-statytų ir į žemę įkastų. Abie-vo nuo Rooseveltto įvesdini-mo į prezidentus.

Rugsėjo 17-tą bus 147 me-tų sukaktuvės nuo Suvieny-tų Valstijų konstitucijos, ir Rooseveltto priešininkai per visą šalį, su pagalba radio, mitinguose ir kitais būdais rėks ragindami Rooseveltto administraciją "gryžti at-gal prie konstitucijos". Jie skelbia kad Roosevelt per-daug nusitolino nuo šalies konstitucijos, atėmė žmo-nėms laisvę, ir tt.

kuris toliau ejo pilies šlaitu. Pernai ir šymet Impilties pi-liakalnyje buvo rasta įdomių įvairių laikotarpių vilyčių, jie-čių galų, žalvarinių daiktų ir šiek-tiek molinių indų. Kaip matome, Impilties piliakalnis ir jo tvirtovė buvo pastatyta an-trame šimtmeityje po Kristaus. Impilties apeliinkų gyventojai, kaip matyti iš kasinėmo dar-bų, dalyvavo sukilime prieš kryžiuočius.

Visiems Impilties piliakalnio kasinėjimo darbams vadovavo žymus Lietuvos archeologas ir karo muzejaus viršininkas Ge-nerolas Vladas Nagevičius. Ty-rimo darbus aplankė Lietuvos Prezidentas Smetona, daug žy-mių mokslininkų ir didelės eks-kursijos. Tyrimo darbuose da-lyvavo ir žymiausias Latvų archeologas Prof. Balodis.

Ateinančiais metais manoma suorganizuoti platesnius Lietu-vos piliekalnių tyrinėjimus. Tai ruošiasi Lietuvos universitetas. —Tsb.

Impilties piliakalnis randasi arčiau Baltijos jūros ir į pie-tus nuo Apuolės, apie kurią "Dirvos" skaitytojai plačiai ži-no iš aprašymo apie Meruną.

Bus Steigiama Lietuvoj Darbo Namai

Kaunas. — žmogaus Globos Draugija projektuoja įsteigti darbo namus tais pagrindais kad žmonės kurie neturi pragy-venimo ir darbo, gautų darbą tuose namuose. Čia jiems di-delio atlyginimo nebus moka-ma, bet jie bus aprūpinti pil-nu pragyvenimu.

Isteigus darbo namus, prie jų bus steigiama darbo stovyk-la, į kurią bus surinkti įvairūs alkoholikai, valkatos ir kiti kenksmingi visuomenei žmo-nės. Čia jiems jokio atlygini-mo beveik nebus mokama, tik bus duodama išlaikymas. Dar-bo stovykloje bus griežta tvar-ka ir joje esantieji žmonės bus mokomi gyventi ir mesti blogus savo įpročius. "L.U."

Pirko Mokyklai Sklypą su Lietuvos Pagalba

Kaunas. — Draugija Užsie-nio Lietuviams Renti (DULR) gavo oficialių raštų iš Lietuvos Konsulo Soa Paulo (Brazilija), jog Liepos 27 d. Lietuvių Są-junga Brazilijoje notarialiu raštu pirko 1000 kv. metrų že-mės sklypą už 12,000 milreisu, Dr. Vinco Kudirkos vardu mo-kyklai statyti.

Minėta sąjunga yra atitinka-moje įstaigoje įregistruota ir turi juridinio asmens teises. Mokykla gyvuoja jau penkis metus, bet visą laiką buvo nuo-mojamoje patalpoje. Šiam žė-mės sklypui įsigyti DULR šių metų pradžioje iš Kauno yra pasiuntus 5,000 litų iš aukų, surinktų Pietų Amerikos Lietu-viams.

Knygos Anglijos Lietuviams
Ta pati DULR Rugsėjo 24 d. per gryžtančius Anglijon Lietuvos ekskursantus pasiun-tė Anglijos Lietuviams dvi dė-žes įrištų Lietuviškų knygų.

PITTSBURGH O PADANGĖ

GAVO \$10,000,000 PASAL-POMS

Skubiam bedarbių šelpimo reikalui Pensilvanijos valstijoje, šiose dienos federalė valdžia paskyrė dešimt milijonų dolarių, bet tuo pačiu kartu šelpimo administratorius Hopkins atskleidė, kad valstijos gubernatoriui ragindamas kad sušauktų valstijos seimo posėdį imty aptarti ir išrasti būdus kuriais pati valstija prisidėtų su puse tos pašalpų sumos, kurią iki šiol gavo iš federalės valdžios.

Hopkins reikalauja kad valstija sukelty po penkis milijonus dolarių per sekancius kelis mėnesius savo bedarbių šelpimui, nes daugiau federalė valdžia viena negalės valstijos bedarbius palaikyti.

ALUMINO DARBININKŲ STRĖIKAS PASIBAIGĖ

Pereitą savaitę tapo užbaigtas streikas Aluminium Company of America darbininkų, kurie streikavo visą mėnesį laiko. Šios savaitės pradžioje grįžo į darbą visi 8,700 darbininkų.

Darbininkai iškovojo pripažinimą unijos, bet nepavyko iškovoti samdymą į darbą tik unijistų darbininkų. Kurie norės galės priklausyti į uniją, tačiau kompanija savo dirbtuvėse galės samdyti dirbti ir ne-unijistus.

Algos palikta tos pačios kokios iki šiol mokėta.

KURTI IR NEBILIAI

Pittsburgho srityje yra apie 1,100 kurčių ir nebilų vaikų vien katalikiškoje parapijoje. Katalikai turi įsteigę kurčiams ir nebilams mokyklą, De Paul, Brookline srityje, ant kalno, kur juos mokia jiems pritaikyta sistema reikalingo mokslo vienuolės mokytojos.

PROTESTAI DEL DRAUDIMO GAMINTIS NAMIE VYNO

Pittsburgho srityje pakilo dideli protestai prieš naują valstijos statymą draudžiantį gamintis vyną namie naudojimini. Tas įstatymas leidžia vyną gaminti tik tam tikroms įstaigoms turinčioms leidimus.

Tautos kurios pratę vyną namie turėti ir net prohibicijos laikais buvo pavyleti gamintis savo namų reikalus, dabar subruzdą protestuoti prieš tokį suvaržymą.

Del šito uždraudimo nukenčia ir gelžkeliai, kurie atgabena į miestą vynuogės, ir vynuogių pardavėjai, ir žmonės kuriems vynos yra būtina namų reikmenis, o pirkimas vyno yra perbrangus.

Jau keletas žmonių, gaminusių sau vyną, tapo areštuoti už įstatymo vykdymo.

TABOR FARM, Mich.

"MARGUCIO" GOLF TURNAMENTAS. Rugsėjo 29 ir 30 dienomis čia įvykis metinis "Margucio" Golfo Turnamentas, į kurį suvažiuoja daug Lietuvos inteligentijos iš plačios Chicago apylinkės, dalyvauja svečių iš Clevelando, Pittsburgho ir iš kitų tolimų kolonijų.

Šis puikus vasarinis rezortas priklauso plačiai žinomam Lietuvos žmogui J. Bačiūnui. Be šito turnamento, čia per vasarą lankosi daug Lietuvos golfo ir šiaip sporto mėgėjų. Vieta įrengta aukštos klesos svečiams ir per visą vasarą buna pilna Amerikonų.

Tabor Farmoje gali rasti užsiėmimo mėgėjai golfo, plaukimo, teniso, ir tt.

"DIRVA" yra pigiausias darbo žmogaus pasisamginimas kada kitokiems pasilinksmimams pinigų mėtų nėra.

YOUNGSTOWN, O.

RENGIAS I CLEVELANDĄ.

Youngstowno Lietuviai pamatę "Dirvoje" pranešimą apie rengiamą Clevelande bendrą pikniką Youngstowno Lietuvos parapijos su Clevelando nauja parapija, pradėjo rengtis važiuoti. Piknikas įvyks jau šį sekmadienį, Rugsėjo 16 d., naujos parapijos sode (18022 Neff Road, Clevelande), kur klebonauja buvęs Youngstowno Lietuvos klebonas Kun. A. Karužiškis. Kurie neturi automobilį nuvažiuoti į Clevelandą, o norėtų piknike dalyvauti, rūpinasi kaip ten nusidavus. Be abejo suras būdus, susitarus su pažystamais kurie turi automobilius, ir nuvažiuos.

Kadangi Clevelandiečiai pikniką parengia, mums lieka tik jame apsilankyti. Malonu bus nuvažiuoti ir pasimatyti su savo buvusiu klebonu ir aplankyti jo naują parapiją. Tai bus parodymas užuojautos vieni kitiems ir parėmimas abiejų parapijų.

Butų gerai kad Youngstowno parapijos komitetas parupintų trokš nuvežimui į pikniką tu Lietuvos kurie negali kitaip nuvažiuoti. Tas būtų pigiau ir kelionė būtų linksma.

Atvažiuojant į Clevelandą, reikią dasigauti iki Lake Shore Blvd., ir paskui važiuoti į rytus iki Neff Road, o davežiavus sukli į dešinę ir ten pat rasis pikniko vieta.

Kaz. Stupin.

PIKNIKAS. Rugs. 26 d. čia buvo surengtas SLRKA. 63 kp. piknikas parapijos darže. Atsilankė keletas žmonių iš Clevelando, tarp jų ir Kun. M. Kuliavas, kuris keli metai kaip gydydėsi ligoninėje. Jo pasirodymas sukėlė smagumo dalyvui, nes nesitikėjo tokį svetį susilaukti. Kun. Kuliavą sveikinant tačiau buvo aišku kad jis dar nėra pasveikęs, nes be kitų pagalbos negali nei atsistoti nei pavaikščioti, vienok šiaip šau linksmas žmogus.

Kun. Kuliavas, paviešėjęs pas vietos Lietuvos kleboną Kun. E. Steigmaną, iškeliavo atgal į ligoninę. Kun. Kuliavas kitados Youngstowne klebonavo.

IŠ ARGENTINOS

ŽMONA NUNUODIJO SAVO VYRĄ. Argentinoje, Buenos Aires mieste, Lietuvė nunuodijo savo vyrą, Juozą Šimkų, 29 m. amžiaus. Jisai ilgai buvo be darbo ir dabodavo namie vaikams, o žmona dirbo fabrike, išlaikydama šeimą.

Kelios dienos prieš tragediją Juozas buvo gavęs darbą, bet kadangi buvo atpratęs sunkiai dirbti tai pirmą dieną grįžęs iš darbo sunkiai susirgo ir prašė žmonos parnešti vaistų. Šimkus išgėręs vaistus, po kelių minučių nuo didelių kančių pasimirė. Išvyk visi manė kad tai vaistinio apsirakta, bet paskiau pradėta įtarti žmona, buk ji tyčia tai padarius.

Juozas Šimkus kilęs iš Zarėnų vals., Telsių apsk., prieš šešis metus atvyko Argentinon.

Nušovė redaktorių. Minneapolis, Minn. — Vaziuojant automobiliu tapo iš pasaly nušautas Howard Guilford, 40 m. amžiaus, buvęs dviejų savaitraščių redaktorių, kovotojas už laisvą raštines teises.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunant kurio "Dirvos" numerio tai paršdami Administracijos ji prisiusti nerašyti "negavau pereinio numerio", bet parašyti: "Negavau nr. 2 arba 10, arba 31". Tada greitai laiku tikrai gausit tą numerį kurio neturit.

"Dirvos" Admin.

Amerikiečiai Girdės A. Smetonos Kalbą

J. JANUSKEVICIUS PARVĖS KELIS "SIURPRIZUS"

Kauno laikraščiai rašo kad Amerikos Lietuvos jaunomėnės veikėjas Juozas Januskevičius (iš Hartford, Conn.), vasarodamas Lietuvoje nufilmavo svarbesnius Lietuvos įvykius. Januskevičius turi garsinems filmoms gaminti aparatą. Gryžęs Amerikon, parodys Lietuvos Lietuvos padarytas nuotraukas.

J. Januskevičius nepaprastai pastabus ir labai domisi visais Lietuvos reikalais. Nors gimęs, augęs ir mokslus išėjęs Amerikoje, bet puikiai išmokęs Lietuvos kalbą.

Šymet J. Januskevičius parvėš Amerikos Lietuviams netikėtą siurprizą. Prieš keliolika dienų jis specialiai buvo nufilmavęs Kupiškį ir ten ištisai nufilmavo šymet per eucharistinių kongresą Kaune dalyvavusių Kupiškėnų Lietuvos vestuvių vaidinimą. Vestuvių vaidinimo filma sudaro daugiau 1,000 metrų, ir jos vienos užteks žiūrėti pusantros valandos. Kad filma būtų vaizdesnė Januskevičius nufilmavo kelis gerus Kupiškėnų ukius, jaunomėnės eimą į tikras vestuves.

Be to jis padarė filmą Juros Dienos Klaipėdoje. Čia beveik ištisai yra užfiksuota Valstybės Prezidento Smetonos kalba ir dalimi kitos kalbos. Amerikiečiai galės matyti ir girdėti Lietuvos Valstybės Prezidentą, ypač šiais reikšmingais jo 60 metų sukaktuvį metais. Tai bus pirmą Amerikon patekus filma su ištisa Valstybės Prezidento kalba.

D. L. K. Algirdo Pulkas "važiuoja į Ameriką". Januskevičius pasirupino padaryti geras garsines filmas ir Lietuvos kariumenės. Ir štai

D. L. K. Algirdo Pulkas "važiuoja į Ameriką"

Januskevičius pasirupino padaryti geras garsines filmas ir Lietuvos kariumenės. Ir štai

BALTIMORE, MD.

LIETUVIS PAS LIETUVI

Tas obalsis pas mus yra taip senas kaip sena yra pati Lietuvių emigracija į šią šalį. Tokiomis antraštėmis galybės jau buvo prirašyta straipsnių bei korespondencijų mūsų laikraščiuose, o vienok tikrenybė mes dar labai toli nuo to kad reikaliai esant Lietuvis pirmiausia kreiptųsi pas savą Lietuvį, profesionalą, biznierių, amatininką.

Kalbant apie Baltimore, galima pastebėti kad Lietuviai didumoje eina pas savuosius tik valgomų daiktų pirkti, pas savus duonkelių, graborius, ir tie aludžių užlaikytojus. Kitos biznio šakos, kaip amatninkai, profesionalai, ypatingai advokatai, daugiausia paneigiami. Taigi klausimas kodel taip yra? Atsakymas gali būti tik vienas: tai kad mes Lietuviai nuo amžių priauklėti tik kitiems vergauti, tarnauti, ir aukštinti kitus, o savus žeminti, ir to po šiai dienai neįstengiam atsikratyti, nors ir labai jau pribrendę laikas.

Jeigu Lietuviai prasikrapštytų akis ir paimtų pavyzdį nuo sau gerai pažystamų žydų ir remtų savus profesionalus taip kaip remia žydai savus, tai Lietuviai kaip tauta žymiai pakiltų. Remiant savus, tuoj atsirastų pas mus eldesnių biznių, pragarsėtų mūsų profesionalai, atsirastų įžymesni žmoniu. Tuomet savaimi įžngtume ir į šios šalies politiką, ir vaduodamiesi obalsiu "Lietuvius pas Lietuvį, Lietuvius už Lietuvį", mes laimėtume nemažai įžymių vietų valdžiosose įstaigose ir tuomet jau stovė-

D. L. K. Algirdo 2-ras pėstininkų pulkas visas "atvažiuoja į Ameriką". Pulko vadovybė suteikė Januskevičiui visą priemonę ir davė progą nufilmuoti kariumenės gyvenimą. Buvę demonstruota pulko vakarinis patikrinimas aikštėje, dalyvaujant pulko vadui. Užfiksuotas buvo pulko vado sutikimas, pats tikrinimas, pulko budėtojo raportas, malda, Tautos himnas ir išsiskirstymas į kuopas. maršui lydin. Be to, dar buvo nufilmuota: kareivių užsiėmimai, gimnastika, kariškos dainuotės ir tt.

Kariumenės organe "Karyje" štai kaip apie tai rašoma:

"Džiaugiamės kad galėsime savo broliams Lietuviams Amerikoje parodyti kaip gyvena ir dirba laisvos Lietuvos kareivis".

Dar ne viskas!

Januskevičius parvėš Amerikos Lietuviams filmas Lietuvos lakunų su pulk. leit. inž. Gustaičiu, grįžusių iš didelės kelionės aplink Europą sutikimo iškilms Kauno aerodrome.

Januskevičius vėl apsilankė Vilniaus krašte ir padarė daugiau naujų filmų iš okupuoto krašto.

Kaune filmavo pramonės įstaigas, ypač kuriose sudėta pabėgusių Amerikiečių pinigų, pav. Drobė ir kitas.

Januskevičius šiose dienose jau apėjo Lietuvą ir grįžta Amerikon, ir tas filmas rodo Lietuvos kolonijose.

Januskevičius parengęs savo maršrutą važinėjimui po Amerikos Lietuvos kolonijas, paskelbs "Dirvoje", ir tada galės tos Lietuvos įdomybes pamatyti tie kur tik jis apsilankys.

Koresp.

tume ant lygios papėdės su kitomis tautomis, kurios šiandien į Lietuvius žiuri labai iš aukšto lygį kokius vergus, dar nepilnai pribrendusius žmones. Žinom gerai kad svetimtams čia jei kada ir numeta Lietuvos kokią komplimentą tai tik tuomet kuomet Lietuviai jiems yra reikalingi savo tikslams pasiekti.

Kadangi pas mus dar iki šiol nebuvo to tikro susipratimo kad reikalui esant Lietuvis pirmiausia turi kreiptis tik pas Lietuvį tai buvo ir yra nemažai tokiu atsitikimų kad Lietuvis profesionalas pasitraukia nuo Lietuvos ir nueina pas svetimtą, kur jis buna labiau reikiamas ir geriamas negu pas savus.

Štai pas mus Baltimoreje iš šešių Lietuvos advokatų trys jau dirba pas Lenkus, kur jie yra laikomi aukštojo pagarbėje ir pasidaro gražų gyvenimą. Iš tų trijų advokatų kurie prisiglaudė prie Lenkų, tik vieno motina yra Lenkė, kiti du tikri čia gimę ir augę Lietuviai.

Pirmutinis ir seniausias advokatas, kuris dar prieš 25 metus baigė mokslo, negalėdamas pasidaryti tinkamo pragyvenimo pas Lietuvos, nuėjo prie Lenkų, ir šiandien jis yra gerai stovintis žmogus ir Lenkų geriamas ir laikomas tikru "savu".

Dar viena bloga yda pas Lietuvius tai pavydas savo tautiečių pakilti politikoje. Prieš keletą metų vienas advokatas (Lenkės motinos, bet ne tas ka nuėjo pas Lenkus) turėjo valdžią vietelę su apie \$2,000 metinės algos. Perėjus miesto valdžiai į kitos partijos rankas, kalbamas advokatas nete-

BROOKLYNO - N. Y. IR N. J. ŽINIOS

Tautos Vado A. Smetonos 60 Metų Sukakties Minėjimas

Rugsėjo 7 d., vakare, Brooklynio Tautininkų Klubas surengė A. Povilansko salėje paminėjimą Lietuvos Valstybės Prezidento Antano Smetonos 60 metų sukaktuvių.

Pradėjus programą, Tautininkų Klubo pirmininkas pranešė kad pagerbti savo Tautos Vadą tautininkai rengsi jau naujo pereinio pavasario. Tautininkai įvertindami Antano Smetonos darbus Lietuvos tautai, pasiryžo nupirkti ir pasiūsti jam atitinkamą dovaną. Tapo perskaityta visų tam tikslui aukavusių vardai. Pasirodė kad jau surinkta graži suma pinigų.

Perskaityta ir visiems dalyvavusiems užgyrus pasiūsta sekančio turinio sveikinimas:

"Šešiasdešimt metų sukakties proga Brooklynio Tautininkų Klubas ir visuomenė nuodėdžiai sveikina Tautos Vadą ir linki ilgiausių metų, laimingai suvienyti visą tautą su sostine Vilniū. Sagys, pirmininkas, Vyšnius, sekretorius."

Jonas J. Slikas, dovanos pirmo komiteto išdinkinkas, pranešė kad viena laivų kompanija apsiėmė dovaną pervežti nemokamai, ir niekur nereikės mokėti mity. Ponas Slikas pasakė rintą kalbą visuomenės reikalais, ypač kreipė domę į mūsų (tautininkų) spaudos reikalus čia Amerikoje.

Vice Konsulas P. Daužvardis savo kalboje plačiai apibūdino Antano Smetonos nuopelnus mūsų tautai kaipo tautos darbuotojo nuo pat jo jaunų dienų, ir dabar kaip Valstybės Prezidento, sumanią vedančią šalį į laimingesnę ateitį. Be to, kalbėjo visa eilė kitų kalbėtojų ta pačia teko: V. Daukšys, D. Klinga, X. Strumskis, P. Danušis, K. R. Jurgela ir kt.

J. Svyrunas.

Perdaug Paviršutiniška

Tysliava "Vienybėje" rašo kad Toronto (Kanadoj) visi jaunuoliai iš Lietuvos atvykę būvę savanoriai ir kariavo už Lietuvos nepriklausomybę ir dabar yra komunistai.

Tai paprastas Tysliaviškas paviršutinitumas, kurį negalima faktais paremti. Brooklynio komunistų sostinėje tokių jaunuolių yra daugiau negu Kanadoje, bet jų tik mažuma komunistai. Turiu pastebėti kad ir radikalizma jaunuolius pastumėja desperacija, nusivylimas gyvenimu. Jaunuolis kuris gyvena tėvynę ir liko priverstas svetur tėvynės įjesioti ir nesugebąs tose sąlygose įsigyventi pakrypsta į radikalizmą, kaip nekurie kiti pakrypsta prie girtuoklystę.

D. K.

ko tos vietos, bet buvo proga tą vietą gauti kitam Lietuvui advokatui, bet pirmutinis, kuris neteko tos vietos, vietoje paremti Lietuvį savo profesijos žmogų, kerštądamas dar skundus ir net parašius rinko ir siuntė miesto mayorui, kad tik pakenkus savo tautiečių, kas jam ir pavyko padaryti, ir toji vietoj šiandien žydas duoną valgo. Jeigu ne tas žemas Lietuvos pavydas Lietuvui, toji vietą turėtų Lietuvį, kuris reikalui esant galėtų mums visokiuose reikaluose pagelbėti.

Teisinga sena Lietuvos patarlė sako, "Ranka ranką mazgoja". Lietuvis Lietuvį remdamas gaus tą pačią paramą atgal. Lietuvos nušėstas dolaris pas Lietuvį kitu keliu grįžta atgal, o nuo svetimatų niekadogs.

Tautietis.

DAYTON

NELAIMĖ. Rugsėjo 8 d. Clarence Brown (Baronas) savo automobiliu suvažinėjo žmogų, 46 m. amžiaus, penkių vaikų tėvą. Kaip policija sako, Brown pervažiavęs tą žmogų, nuvažiavo šukibai šalin, nesustodamas. Bet ant rytojaus Brown pats nuvyko į policiją ir pasidavė. Jis tapo padėtas po \$2,000 užstato iki teismui.

Ši automobilio nelaimė yra 70-to asmens suvažinėjimas nuo šių metų pradžios Daytono srityje. Nelaimių daug būtų galima išvengti jei automobilistai važinėtu atsargiau.

LANKESI CLEVELANDE.

Rugsėjo 8 ir 9 dd. lankėsi Clevelande penki Daytono jaunuoliai: Stasys Kavaliauskas, Daytono universiteto studentas; Stasys Vaitkus, Juozas Sinkevičius, Juozas Galdikas ir Antanas Aleksinas. Jie važiavo į "Dirvos" pikniką ir apsilankyti pas savo pažystamus. Sako apsilankę "Dirvoje", supažino su "Dirvos" redaktorium ir įstaiga, o piknike pasižino su "Youth's Forum" redaktorium, inžinierium Petru Skuku ir kitais Clevelandiečiais.

D. Rep.

"MERUNAS" PARSIDUOS IR LIETUVOJ

Šiose dienose "Dirvos" administracija gavo užsakymą pristatyti Spaudos Fondo knygynui Kaune K. S. Karpiaus veikalo "Merunas", taigi norintieji tą knygą įsigyti Lietuvoje galės gauti iš Spaudos Fondo knygyno (Laisvės Alėja 62, Kaune).

Spaudos Fondas taipgi turi savo knygynus Šiauliuose, Panevėžyje, Kėdainiuose, Tauragėje, Vilkaviškyje, Biržuose, Mažeikiuose ir Ukmergėje. Ir tuose knygynuose Lietuvos gyventojai galės užsisakyti sau knygą "Merunas". "Meruno" kaina Lietuvoje taipgi bus \$2.00, bet kadangi dabar Amerikos dolario vertė yra 6 litai, "Merunas" Lietuvoje bene kainuos tik 12 litų.

JONAS NAUJOKAITIS "Dirvos" agentas Londone. Pas jį galima gauti "Dirvą" pavieniais numeriais ir užsirašyti metams. Adr.: 3 White's Gardens, Planet Street, Komisija. Commercial Rd. E. 1, London

AKRON

PIKNIKAS. SLA. 354 kuopa rengia smagų pikniką visiems gerai žinomoje vietoje, Amelian's farmoje, sekmadienį, Rugsėjo 23 d. Pradžia po pietų. Bus gera muzika šokiams. Kviečiame senus ir jaunus atsilankyti ir gerai pasilinksinti, nes tai bus paskutinis piknikas šią vasarą.

Komisija.

Commercial Rd. E. 1, London

ANKSTYVAS SPECIALIS PARDAVIMAS ANGLINIŲ ŠILDYTOJŲ IR PEČIŲ

Pasiruoškite Dabar Šaltam Orui

RYTOJ mes išstatom pardavimui pilną pasirinkimą Circulating Heaters ir Pečių. Jeigu jūs turit apšildyti vieną ar daugiau kambarių, pirkite šildytoją dabar ir taupykite pinigų. Mes galim pristatyti dabar arba palaikysim iki vėlesnio laiko jūsų pirkinį.

PAMATYKIT MUSŲ PILNĄ ĮSSTATYMĄ RAKANDŲ, RADIO, SKALBTUVŲ ir ELEKTRISKŲ ŠALDYTUVŲ

Mes Priimam kaip Uzmokestį Lietuvos Taupymo ir Paskolos Bankines Knygeles. Atdara Vakaraais.

Krichman-Perusek Furniture Co.

15436 WATERLOO RD. Netoli E. 156th St. Praneškite telefonu: KENmore 0164, mes pribusim į namus.

MOKYKLOS DIENOS!

JAU ČIA PAT

Apręmkite savo Vaikus ir Taupykite Pinigus!

Vaiku trumpos iki kitių keelnaitės \$1.00
Vaiku Broadcloth Marškiniai 55c
Vaiku Užsimanami Svetvriai \$1.00
Vaiku gražios Golf kojines 20c
Vaiku 2 šmotų Pajamos \$1.00

SKRYBĖLĖS VYRAMS IR VAIKINAMS \$2.95 - \$3.95

Naujos Rudeninės Spalvos

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave. kampas Giddings Road

**Mūsų Kultūrinio Gyvenimo Klausimai —
Amerikos ir Lietuvos Politikos Reikalai
Chicagos Lietuvių Judėjimas ir
Įvairios Žinios**

LIETUVIŲ TRIBUNA

VISOKIOS CHICAGOS ŽINIOS

Chicagos antrašas:

1624 So. Western Ave.

ANTANAS SMETONA

Lietuvos Respublikos Prezidento 60 Metų Gyvenimo Sukaktuves Minint

(Tęsinys iš pereinamojo numerio)

ANTANA SMETONOS TĖVAI

Jonas Smetona budavo pirmutinis žmogus ne tik laidojimo bet ir krikščinyje. Jis visada mieliai sutikdavo ne tik kaimynams ir pažįstamiems bet net ir tolimiesiems nepažįstamiems būti jų vaikų krikšto tėvu, o labai dažnai prašomas budavo dėl to kad visoje plačioje apylinkėje buvo gerai žinoma jog Jonas Smetona toks krikščionis ir kumas kuriam nereikia kelti jokių skatų išnešančių baliukų, čestavonių.

Savo paraprijos bažnytelėje Jonas buvo vienas iš pirmutinių žmonių stovinčių arti kunigo ir altoriaus, giedorių, garbingas bažnytinis vėliavų nešiojantis per procesijas ir kitas iškilmes. Jis buvo netgi savo bažnytelės mecenatas-puodėjas: sutaupeis visą dešimtį rublių, pasidirdi iš savo bažnytelės vėliavą su Šv. Jono Nepomuku, kurį nupiešęs kažkoks sodžiaus menininkas visai panašų, sakė, į patį aukotoją, tiktais su barzda. Ta vėliava ir dabar dar tebesanti šilų bažnytelėje ir, be abejo, netrukus ras sau vietą bažnytiniam Lietuvos muziejui.

Iš Pranciškonų gautas mokslas nenuėjo niekais: Jonuose visada galėjai rasti vieną-kita Lietuvišką knygą, o tu laikų didžiojo Lietuvos kultūrinio ir dorintojo, rašytojo vyskupo Valančiaus knygos buvo mėgiamiausia Smetonų literatūra. Iš Valančiaus raštų Jonas, o drauge ir visa jo šeima, tarp kitko, įsitikino kad nėra ko bijoti jokių vaiduoklių, nes jų nėra visai, ir nėra ko tikėti jokiais burtais, nes jie nieko pikta nei gera negali niekam padaryti.

Dar viename dalyke gražiai atitiko Antano Smetonos tėvai vienas kitą. Abu buvo taikūs budo, ne pikčiurnos ir visą amžių gražiai tarp savęs sugyveno, niekada nesusibūrę, nesupykę. Beje, šeimos tradicija prisimena du susipikymus Jono ir Julijos Smetonų. Jie itin buvo pobūdinių.

Pirmas: Jonas labai mėgė laikyti triušius, jie jam atrodė ir gražūs, mieli gyvūneliai, ir, be to, itin naudingi: iš jų kailių jis siuvo sau, ir savo vaikams kepurėles žiemai, o jų mėsėle budavo šventėms gardus jų valgio pavairinimas. Motina, šiaip visame kame sutinkanti su vyru, šiam viename dalyke nesutikdavo, ji labiau velėjusi laikyti vištas, o per triušius negalėdavo jų daugiau laikyti. Kadangi višrus buvo vyro, tai, kantiybės netekus, Julija kartą ėmus ir užmušus vieną trušį. Tik užmušus — ir jo pradėjus gailėti. Sužinojęs tai jos vyras ir sako, visai ramiai:

— Sakiau kad nepyk.
O ji tokiu pat budu atsako:
— Sakiau kad jų nelaikyk.

Tuo ir baigėsi visas šis barnis. Viso to išdava ir galutinis finalas buvo visiems, ypač vaikams, džiaugsmingas: užmuštas triušis buvo išvirts ar iškeptas, ir vaikai turėjo labai skanios, malonios mėsytės (mėsa buvo tada gana retas brangus dalykas).

Antras susipikymas buvo toks: pradėdant kirsti rugius, vienas miestelio žydus visada vediodavęs po laukus degtinės darbo pradžia pasmaginti. Jonas, kaip ir visi Smetonai, šiaip visada blaivus, negerias, kartą ėmęs ir nusipirkęs tos žydo degtinės, ir pasigėręs tiek kad lauke pat sumigęs. Kada į pavakare visi žmonės kaimynai grįžė iš laukų, namon, Jonas ir palikęs lauką nakvoti. Gryžęs tik vėlai naktį, ir žmona ėmė jį skaudžiai barti. O jis užuot skėrečiojėsis ir rėkavęs, kaip visi kiti girtuokliai daro, ėmęs jai gailiai skystis:

— Tu, žmonel, turėtum mane ne barti ir niekinti, bet užjausti ir užstoti tokioj sunkioj ir nemalonoj valandoj....

Ir jam pačiam, sako, esą skaudu ir gėda prieš vaikus ir žmoną. Žmona turėtų jį nuo tos gėdos kelti.... Žmona suprato ir nutilo. Tai ir buvo visas antrasis barnis. Daugiau jų nesibartė nei ginčytasi nebuvę.

Jono teisingumą žinojo visa plati apylinkė. Ir jis dažnai budavo kviečiamas būti taikungu savitarpio teisėjų susivaidijusiems kaimynams. Užulėnų ir apylinkės moterėlių, susitaupiusios kiek skatų už parduotus kiaušinius ar surius, bijodamos dėl kurių nors priežasčių laikyti pinigų pas save, namuose, o bankų dar nežinodamos, nešdavo savo pinigų padėti pas Joną Smetoną, jį pareikalavimu. Moterėlės nešdavošios jam palaikyti pasaugoti savo sidabrinius bei auksinius ir kada jų prireikdavo — atsiimdavusios be mažiausiu nesupratimu.

Antano tėvai labai žiūrėjo taip pat tvarkos ir švaros namuose ir aplink namus. Smetonuose, vos jie tik įsikūrė savarankiškai, apie gryčią tuoj buvo užvestas vaisingi medžių sodeliai, kuris visada buvo daliai aptvertas; taip pat buvo prie pat trobos, Lietuvišku papročiu, ir gražūs gėlių darželiai.

Visuotinu papratimu Lietuvių ukinknyų šeimoms tais laikais beveik visur visi valgydavo iš vieno bendro biudžo; Smetonuose gi kiekvienas valges iš atskiro savo imdo.

Budamas žmogus sugabus, Jonas pats savo rankom pasistatė visus savo trobesius, pats darsė sau namų baldus, vežimus, ratus, šlajas ir visus kitus ukio įrankius, išmokydamas to ir pagaugančius savo sunus.

Jonui Smetonai pradėjo geriau sekis tik nuo to laiko kai jis gavęs iš vieno kalvio išlaikyti jo kumelaitę su salyga kad visas iš jos gautas prieauglis busias Smetonos. Iš tos kumelaitės jis gaves septynis kumelikius; vieną-kita parodavęs, kitais pats dirbo. Tatai jam nemažai padėję įsigyventi. Po to, jis prie gautų iš tėvo 5 margų žemės prisipirkęs dar tris. Tada jam augo jau septynetas vaikų, tai visai jo šeimai

dar nebuvo nei po 1 marga žemės. Šiek-tiek įsitvirtinęs, Jonas ėmėsi versti miško prekybą: jis pirkdavo iš kunigaikščio Radvilos po truputį miško ir jį paskui nuo savęs išparduodavo. Tai jam sekėsi, ir jis netrukus išsinuomavo visą valaką žemės, o jau prieš pat mirį buvo bemanas pirkti net kelis valakus, tik miršis suardžius tą jo sumanymą. Mirdamas palikęs žmonai ir vaikams jau gerai aprūpintą ukį, gražų išteklių grūdų, gerų rubų ir kitokios mantos. Iš skudžiaus, savo darbu, sumanumu ir išterme pasidarė gana pasituris ukinknas.

1863 METŲ SUKILIMAS

Beje, per 63 metų sukilimą Jonas, kaip rimtesnis ukinknas, sukilėlių valdžios buvo paskirtas revkizijų prievolės prižiūrėtoju. Kadangi Užulėnų kaimo ukinknai buvo išviso nepasiturę žmonės ir kadangi tasai sukilimas, vadovaujamas daugiausia nutautusių dvarininkų, nebuvo per daug populiarus Lietuvių valstiečiuose, tai žmonės nelabai skubėję su tomis revkizijomis, o Jonas jų nevertė, nespyrė. Sukilėliai palaikė tai Jono kaltybe ir priėmė prie žardo, tris dienas taip jį išlaikė, grąšindami net pakarti jei revkizijos nebus sunėtos. Tada žmonės jo pagailėję (jo žmona buvus tada nešcia) ir sunėję reikalaujamą pyliavą; Jonas buvęs paleistas. Tačiau toks neteisingas ir žiaurus su juo pasielgimas nesukėlė Jono širdyje jokios nepaiktos sukilėliams. Priešingai, kada sukilimas buvo Rusų žiauriai numalšintas, Jonas gražiai apvartakė, aptaisė sukilėlių kapus savo apylinkėje (nors tai ir buvo laimėtojų Rusų uždrausta ir baudžiama), visą laiką pats prižiūrėdavo ir netgi kelis kryžius jiems pastatė.

Po kurio laiko Jonas buvo išrinktas kaimo seniūnu ir, eidamas tas pareigas, taip pat gražiai pasižymėjo: jo pastangomis žmonės ėmė itin dregnoje savo apylinkėje griovius kasti, iki tol visai blogus kelius taisyti. Žodžių, busimo Valstybės šeimninko ir tvarkytojo tėvas irgi jau pasirodė tikras savo apylinkės šeimninkas ir tvarkytojas. Nors Jonas Smetona ir buvo seniūnas ir jau stambesnis, pasituris ukinknas, jis neišpuiko, visą savo gyvenimą išliko neišdidęs ir visiems malonus žmogus; su kiekvienu mieliai kalbėdavosi, kiekviena, reikalaujamą užtarimo bei pagalbos gelbėdavo. Mirė jis gana anksti — 1886 metais, Antaną palikdamas dar visai jauną, vos tik pradėjusį eiti pradžios mokslus. Mirdamas įsakė žmonai Antanuką ir toliau mokyti.

GIMTINĖ — PIRMIEJI GAMTOS ĮSPUDŽIAI

Toli nuo geležinkelio, net gi plentų ir nors kiek didesnių kultūros centrų, perkeltose giriose, viename Lietuvos rytų kampelyje (Ukmergės apskrityje), paslaptingai įsigūžę, pasislėpę, tartum gyvas senos mistiškos iš pirmaprados kultūros Lietuvos gabalas. Tai Taujėnų magnato kunigaikščio Radvilos miškų apsupta vadinama Užulėnių apylinkė, kurią sudarė trys-keturi sodžiai priklausantieji Taujėnų valseiui ir Vadoklių katalikų parapijai.

Tarp tų sodžių ir jų laukų blizga, tviska veidrodne juosta neplatus bet ilgokas Lėno ežeras. Jo vanduo ramus, o krantai neaukšti. Ir apsupę jį iš įvairių pusių sodžiai ir Lėno bažnytkaimis gražiai matyti iš ežero krantų. Tų sodžių užnugarįje matyti dunksa tamsūs dideli mišrių medžių miškai.

Aplinkui didelė tyla, nes miškų užimas ežero nepasiekia. Tiesiog pasakiškai paslaptinga tyla, verste verčianti susikaupę giliams įsivaidinimams. O tas ramus ežerėlis laukų viduryje, vertė verias savaip akį jo krantuose gyvenančiųjų, mirga tarsi koks magų stiklo rutulėlis dar labiau pabrėždamas visos tos apylinkės ir ypatingos jos nuotaikos įspūdingumą. Ypač įspūdinga budavo seniau, kada žmonės vakarais, prieš sekmadienį, ar šventadieniais, o kartais ir iš laukų grįždami, užtraukdavo gilaus liudnumo kupinas nuostabias senas Lietuvių dainas. Jų aidą perduodavo ežero vanduo iš vieno kranto kitan, iki atsimuodavo jos kur pagiriję ir ten šimtamečių medžių giesmė, apstverus atsimuodavę jų aidą, nešdavo jas į savo tankmes, tartum seniems Lietuvių dievams švenčiausią auką bekrąuja.

Tokioje tai ypatingoje ir labai pobūdinių Lietuviškoje apylinkėje viename tų kaimų Lėno paėžeryje, Užulėnyje, gimė prastoje dūmėnėje gryčioje Antanas Smetona. Jis iš pat mažens sunkte persikunkė ta mistiška Lietuviška atmosfera, išaugo tikras Lietuvos iki gyvo kaulo, nuo pirmutinio iki paskutinio savo kraujo lašelio.

Antanas Smetona visuose savo gyvenimo etapuose pažymėtinai kaip gilus filosofas ir didelis estetas. Jo psichika — rami rimtis net ir kritiškiuose momentuose. Jo mąstymo būdas visada aiškus, konkretus. Neabejotinai taip laimingai sudarė dvasinį Antano Smetonos veidą ne tik giliai moralinis jo dorų ir didelės pusiausvyros tėvų auklėjimas, bet ir ta Užulėnių-Užulėnio gamta. Filosofikai nuteikę įspūdingą jautrią jo sielą ta mistiška tyluma ir rimtis; estetikos grožio pajautimą plačiai jame dar iš kudiokystės dienų išvystė retas jo apylinkės, ypač tų miškų ir trasių žiedingų pievų, grožis; aiškiai ir konkrečiai matyti ir žiūrėti į pasaulį bei gyvenimą išmokė jį jau su pirmiaisiais jo samonės pasireiškimais tasai Lėno ežero apylinkės aiškumas, kur iš vieno kranto matai ir žinai kuo ne mažiau pakilimą ar daubą, o kiekvieną trobėsį ir medelį antroje pusėje; Užulėnio gyventojai visa aišku ir matoma plačiausioje toje apylinkėje, o tolimiesnių miškų slaptinga siena drauge verčia mintimis skristi ten toliau, už tų miškų slaptybės. (Bus daugiau)

LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO SOSTAS

Iki Mindaugo Lietuva buvo valdoma atskiromis kunigaikštijomis. Bendros valdžios ji neturėjo. Priešams užpuolus kraštą, kiekviena kunigaikštija gynėsi atskirai. Kitos kunigaikštijos kartais net padėdavo priešui.

Trylikto šimtmečio viduryje, žemaičių kunigaikštis Mindaugas, pats budamas didelių plotų valdytojas, nugalėjo mažesnius kunigaikščius, suvienijo Lietuvos valstybę vieno valdovo valdžion. Tuo savo žygiu Mindaugas Lietuvai daug gero padarė ir Lietuvii tautą išgelbėjo nuo tokio likimo kokio susilaukė kita Lietuvių tautos giminė, Prūsai. Gal but, jei ne Mindaugo toks išmintingas žingsnis tai šiandien, lygiai kaip ir Prūsų, Lietuvių tautos tik vardas būtų belikęs.

Mindaugas savo sostinę pasirinko Kernavės miestelyje, ant Neries kranto. Dabar šis miestelis yra ant pačios demarkacijos linijos skiriančios užgrobtą Vilniją nuo Lietuvos. Tačiau Kernavėje, tame mažutyje, aplenkintame bažnytkaimyje, dar yra daug žymių iš Mindaugo viešpatavimo laikų.

Kernavė yra pirmutinė Lietuvių tautos sostinė. Ją įsteigė 1040 metais kunigaikštis Kernius. Kernavės apylinkės kalnuotos, išpiltos pilikalniais. Kalnai dar iki šių dienų užsilikę status ir aukšti, nes senovės Lietuvių buvo stipriai akmenais sutvirtinti.

Dabar ant Neries kranto Kernavėje tebestukso aukštas kalnas, Lizdeikos vardu vadinamas, o žemai dar ir dabar tebėra didelė aikštė, kurioje sušinkdavo senovės Lietuviai kariai ir laukdavo Lizdeikos palaiminimo karan eidami.

Cia pat šalia Lizdeikos kalno yra Mindaugo kalnas. Šis kalnas Kernavėje visų aukščiausias. Ant jo viršūnės dar dabar tebežymus pilimėlis, vadinamas "Mindaugo sostu". Ant to "sosto" užsilipus ištolo matosi Lenkų pavergti Trakai, o iš pačios Kernavės saulėtą dieną aukštai įlipus matyti tikroji Lietuvos sostinė, Vilnius.

Šalia Mindaugo sosto auga garsus Mindaugo ažuolas, mokslininkų manymu, seniausias visame Pabaltijyje. Kiek žemiau sosto tebežymus pilimai, Lietuvių bajorų ložės, kur jie, lokių kailius pasitėję, klausydavo Mindaugo įsakymų.

Lizdeikos ir Mindaugo kalnus bekasinejant, žmonės dar ir dabar užtinka visokių senoviškų daiktų, indų, kardų ir kita. Iš tų iškasenų matyti kad Lietuviai senovėje buvo narsūs kovotojai. Ties pat Nerim dar ir dabar žymu Totorių ir net Vikingų kapi.

Yra rimtų davinų manyti kad iš Kernavės eina požeminis kelias net iki Trakų, kiekvienam Lietuvii mielos ir širdžiai artimos mūsų istoriškios vietos. Seni Kernavės apylinkių gyventojai dar ir dabar daug įvairių padavimų pasakoją iš Mindaugo laikų. Jie atsimena jiems pasakotus padavimus apie Lizdeikos dievus ir Mindaugo karus. —Tsb.

ŽUVO UŽ DU DOLARIU.

Rugsėjo 9 d. Charles Harakapas 54 m., tapo plėšikų nušautas savo brolio krautuvėje. Jis pamatęs įėjusius plėšikus bėgo pasiimti paslėptą šautuvą su tikslu išgelbėti brolio pinigų, kurių krautuvės kasoje buvo tik du dolariai. Vienas plėšikas jį nušovė.

"ANTRO SKRIDIMO" ŠPOSAL

Chicagos ir Amerikos Lietuvių visuomenė labai daug girėdėjo apie socialistų "antrąjį skridimą". Bet kokius šposus tie ponai krečia ir kaip visuomenės akis mulina labai mažai kas žino.

Tuo reikalu sekančią savaitę "Lietuvių Tribunoje" tilps platus nurodymas kokių tikslu buvo rengiama Vaitkaus "išleistuvės" Rugs. 26 d. Taipgi bus pilnai aprašyta kas atsitiko su "Lituanica II".

Kaip dabar dalykai stovi tai atrodo kad socialistams išeina labai riestai su lakunu Vaitkum, ir esą sumanytas importuoti lakuną iš Lietuvos!

Žinoma, jeigu toks lakunas iš Lietuvos atvyktų tai būtų naujo biznio socialistams: primtūvės, pagerbtuvės, išleistuvės, ir tt. ir tt.

Reporterini teko nugirsti jog esąs planuojamas naujas skyimas ypatingai patraukti katalikų visuomenę, kad jie daugiau dolarių duotų socialistų ligai maitinimui.

Palauksim ir pamatysim ar ištikro socialistams pasiseks katalikų vadus pasigauti ir vėl išmaudyti, kaip pirmiau yra išmaudę, net be muilo. Rep.

CHICAGOJE EINA GANDAI

Chicagoje pradėjo plisti gandai kad lakunas A. Kiela rengiasi skristi per Atlantiką vandenyną į Lietuvą ateinantį pavasarį. Lakunas Kiela yra pirmininkas Chicagos Lietuvių Aero Klubu. Kaip lakunas jis yra patyręs. Jis tarnavo Amerikos kariuomenėje Prancūzijoje 11 mėnesių, 488-me Eero Skadrone. Atitarnavęs Amerikos kariuomenėje, ir jis, kaip Steponas Darius, buvo parvaživęs Lietuvon ir ten Lietuvos aviacijoje tarnavo ir skraidė per 12 mėnesių. Jis pradėjo skraidyti nuo 1918 metų.

Lietuvos Aviacijos korpuse Kiela buvo vyresnis puskarininkas, ir pripažintas kaip patyręs lėktuvų mekanikas.

Ar ištikro lakunas Kiela skris Lietuvon kol kas nėra galimybės aiškiai pasakyti, bet jeigu skristų tai tikrai žinome kad jam samdyti lėktuvų išoferio nereikės. Lakunas A. Kiela neturi nieko bendro su "antruoju skridimu". Rep.

KOVOJAMA. Rubų valymo įstaigų unijistai darbininkai išvien kovoja su savo darbdaviais prieš kitas tokias pat įstaigas kurios atsisako mokėti darbininkams reikalingas algas ir daro darbą už nupigintas kainas.

Iš Gothenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais ima 6 valandas per gražią Švediją. Ši kelionė jungia mūsų Atlantiko ir Klaipėdos laivų susisiekimą. Tarp Klaipėdos ir Stockholmo tiesiog plaukioja mūsų naujas laivas "MARIEHOLM", kelionės laikas 24 valandos.

Išplaukia iš New Yorko

Drottningholm .. Rugsėjo 25
Gripsholm Spalių 3
Kungsholm Spalių 25
Kungsholm Spalių 25

Kreipkitės į vietinį agentą arba

SWEDISH AMERICAN LINE
21 State St. New York, N. Y.

RENGIA IŠKILMINGĄ PAMINĖJIMĄ VILNIAUS DIENOS

Chicagos Lietuvių Aero Klubas rengiasi prie didelių iškilmių Spalių 6 d. Chicagos Lietuvių Auditorijoje. Programas susidės iš Vilniaus Dienos paminėjimo, ir parašyto šokėjų pagerbimo — tai tų jaunų Lietuvių mergaičių ir vaikų kurie Dariaus-Girėno paminklo naudai Aviacijos Dienoje Rugsėjo 5 d. pasiaukavo tokiu pavojingam darbu, Lietuvių vardo pakelimumui.

Programoje taipgi bus kalbėtojai, kalbės keli žymūs lakunai, bus gėra muzika ir kiti dalykai pritaikinti tokiu įvykiui.

Aero Klubu pirmininkas lakunas A. Kiela ir visi klubo nariai to programo suruošimui dirba išsijuosę. Rep.

RIAUSĖS KALEJIME

Joliet, Ill., valstijiniame kalėjime Rugsėjo 10 d. kilo kalinių riaušės, kuriose sužeista 30 ir du nušauti, vienas sargas užmuštas. Kaliniai pasigavę geležinkelio lokomotivą bandė su daužyti kalėjimo užtvartos vartus paleisdami jį važiuoti kiek galima. Tuo pasinaudodami norėjo ištrukti. Sargai laiku patėmėjo ir subėgo kalinius malšinti. Tvarka po tulo laiko susirėmimo tapo atgrąžinta.

NORI TRIJŲ DIENŲ DARBO SAVAITĖJE

Yra samanymu kad Illinois valstijoje būtų pravestas įstatymas nustatęs trijų dienų savaitėje darba, po 8 valandas ir dieną.

LIETUVIAI SPORTININKAI

Chicago White Sox baseball lygoje lošia jaunas Lietuvis Robertas Baken (Bakanauskas). Sakoma jis esąs geras lošikas.

Taipgi reikia pažymėti kad su Chicago Cubs lyga lošia kitas jaunas Lietuvis, Jurgaitis. Lietuviai palengva įsigauna ir žymias pelningas sports vietas.

SPAUSTUVIŲ DARBININKŲ UNIJA

KU unija tariasi išsukti darbininkus į streiką. Tuo pačiu laiku spaustuvės darbuojasi išvengti streiko.

Unija nori priversti visas spausuves laikyti unijistus darbininkus, bet žada atimti unijos ženklą iš tų spaustuvų kuriose nemoka unijistams darbininkams 80c ar daugiau į valandą ir reikalauja dirbti daugiau 40 valandų į savaitę.

1934 METŲ BONŲ KUPONAI

"Dirva" priima Lietuvos bonų kuponus 1934 ir ankstesnių metų už pilną jų vertę už knygas ir prenumeratą.

"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland.

DYKAI BANDYMAS NUO REUMATIZMO

Mes turim puikų Metodą nuo Reumatizmo, kurį noriai pasiūsiame kožnam šio laikraščio skaitytojui kuris tik pareikalauš. Jeigu kenčiat skausmą sanariuose, jeigu jie sustingę, arba labai jauslus, jeigu turit kentėti kožnoj oro permainingi, štai jums proga išbandyti prastą, pigų Metodą, kuris pagelbės jo šimtams.

Mes noriai pasiūsim jums PILNĄ Pakelį, 7 dienoms DYKAI IŠBANDYTI, jeigu norėsit naudot daugiau, tai galėsit daryti už mažus kaštus. Mes kviečiame jus naudot tą vaistą 7 dienas, DYKAI, mūsų kaštais. Pasiųskit savo vardą ir adresą tuojau į ROSE RHEUMA TAB CO., Dept. X-3, 3516 N. Irving Ave. Chicago, Ill.

MARQUETTE PARKAS

Šioje srityje Lietuvių gyvena didžiai ir judėjimas tarp jų yra nemažas: daug buna vestuvių, krikštynų, šeimyninių pokilių.

Štai praėjusią savaitę čia žinomų veiklių Lietuvių Grybų ištekęs duklė susilaukė su-naus, kuriuo tėvai džiaugiasi ir sako jog busias muzikas.

Ponas Grybas giminiuojasi su komp. A. Vanagaiciu.

SUĖMĖ 16 NUZIURĖTŲ NAMŲ DEGINTOJŲ

Chicagos policija areštavo 16 asmenų, kuriuos nori sujungti su namų deginimo suokabininkais, ypač su viena moteria, Bertha Varshovsky, kuri vadinama "deginimo karaliene". Ji ar jos pastangomis padegama daug namų, savo policija, nes pastarose keliose savaitėse tapo padegta 12 namų tikslu išgauti apdraudos pinigų. Tokių gaisrų nuostoliai siekia po milijoną dolarių ir daugiau į mėnesį.

Naujausi TEATRAI

Kumučių Rojus

Keturių veiksmų tragi-komedija iš prohibicijos laikų. Reikalinga 6 vyrai ir 6 moterys. Knygtutė 60 pusl. Kaina 50c

Baudžiauninkė

4 aktų melodrama, pritaikyta lengvam perstatymui Amerikos Lietuvių vakaruose. Reikia 5 vyrai ir 6 moterų. 67 pusl. 50c.

Žentai iš Amerikos

2 aktų komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoje. Lošia 4 vyrai ir 3 moterys. Kaina 50c

GRAŽI MAGELIONA

Melodrama 4 aktų, 6 atidengimų. Vaidina 3 moterys ir 10 vyrų. 63 pusl. knygtelė. Kaina 50c

AMERIKA PIRTJE — komedija 3

aktuose, 43 pusl., vaidina: 7 vyrai, 2 moterys. 25c

DVI SESERI

4 aktų tragi-drama iš Amerikos gyvenimo. Vaidinime dalyvauja 4 moterys ir apie 15 vyrų. Knygtelė 60 pusl. Kaina 50c

NENORĖJAI DUONOS —

GRAUKŠ PLYTAS

Trumputė, 20 pusl. komedija iš jaunųjų gyvenimo. Vaidinti reikia 3 vyrai. Kaina 15c

AKIS UŽ AKI, DANTIS UŽ DANTI

Komedija 1 akte. 21 pusl. Vaidina 3 vyrai, 2 moterys. 15c

AVINĖLIS NEKALTASIS — 4 aktų

komedija; 68 pusl.; vaidina 5 vyrai, 4 moterys. 30c

AUKSO VERSIS — 1 veiksmo ko-

medija, 35 pusl., vaidina 4 vyrai, 1 moteris. 15c

PAVOGTAS KUDIKIS — tragedija

3 aktuose; 46 pusl.; vaidina 9 vyrai, 6 moterys. 25c

SALIAMONO SAPNAS — drama 1

akte; 22 p.; veikia 5 vyrai ... 10c

SULYG NAUJASIOS MADOS —

komedija 2 veiksmų; 19 puslapių, veikia 2 vyrai, 6 moterys 10c

PIRMI ŽINGSNIAI — drama 4 v.

52 pusl.; vaidina 8 vyrai ir 3 moterys. 20c

Atgimimas

3 aktų tragedija iš kovų už spaudą. Lošia 7 vyrai, 2 moterys. 50c

Div

Dienos Klausimais

ROMANOVAI LIETUVIŲ KILMĖS?

Lietuviai bando kaip kada prisivartinti tai tą tai kitą Lenką ar Rusą, bet dar nei vienas nepasirūpino iširti iš kur kilus garsi Rusų valdovų Romanovų giminė, apie ką žino ir kalba Amerikos laikraščiai.

Štai Rugsėjo 5 d., dienraštis Cleveland Plain Dealer, klausimų ir atsakymų kolumnoje, paduoda idomų atsakymą vienam savo skaitytojui, kuris klausė apie Romanovų dinastijos kilmę, kurie valdė Rusiją per 300 metų.

Štai kaip sakoma: "Romanovai didžiavosi senoviskumu savo šeimos kilmės, ir privedė savo paėjimą iš Lietuviško princų iš ketvirtos šimtmečio. Tiek tik žinoma kad ta šeima nepasirodė Rusijoje iki keturioliktos šimtmečio.

"1341 metais Andrius Kobyla emigravo iš Prūsijos į Maskvą ir stojo tarnybon Didžio Kunigaikščio Simeono. Kobylas ainiai turėjo aukštą poziciją, ir penktas ir tiesioginis jo ainis buvo Roman Jurjevič, kuris mirė 1534 m., palikdamas sunų, Nikitą Romanovičių Jurjevą, kuris vedė Rusijos kunigaikštę; Nikitos sesuo ištėkėdama už Ivano Žiauriojo paliko carienę.

"Nikita buvo vienas iš valdžios galvų laike Feodorio I kudiokstės, ir jo vyresnysis sunus, Feodoras, tapo pakeltas į aukščiausius Rusijos bažnyčios dvasiškius, Filareto vardu. Pradžioje septynioliktos šimtmečio, carų sostas, del įvairių politinių priežasčių, buvo tuščias. Tapo išrinktas naujas valdovas, ir kad jis būtų artimiausias giminietis buvusiai valdovų šeimai, carų vainikas tapo atiduotas Mikolui Feodorovičiui Romanovui, Filareto sunui.

"Caras Petras I, 1721 m., priėmė imperatoriaus titulą.

Po to paduodama visa eilė Romanovų carų kurie kada užėmė sostą. Viso jų buvo aštuoniolika.

Mūsų įvairūs vyrai, eję net aukštus mokslus Rusijoje, privalėjo tą faktą žinoti, bet niekur rodos nebuvo apie tai niekad užsiminta, nors daug kartų rašinėta buk Katre II buvus Lietuvaitė (visai klaidiniga).

"Antras Skridimas" jau Lietuvoje?

Lietuvoje išeinanti laikraščiai pereito mėnesio pabaigoje gavo plačias žinias iš Chicago socialistų AL-TASS kad "Lituanica II" jau bent kurią valandą pakils iš New Yorko, Floyd Bennett aerodromo, ir už 36 valandų nusileis Kauno aerodrome.

Per visą vasarą laukę, galutinį užtikrinantį pranešimą gavę, Kauniečiai net kaklus gavo riestus ir užpakalį bežiurėdami ir vakarus ir belaukdami "antro skridimo" atskrendant.

Sulyg tų užtikrinimų, kokius Chicago socialistai gabiai moka sugalvoti, "antras skridimas" jau turėjo

buti Lietuvoje trys savaitės atgal.

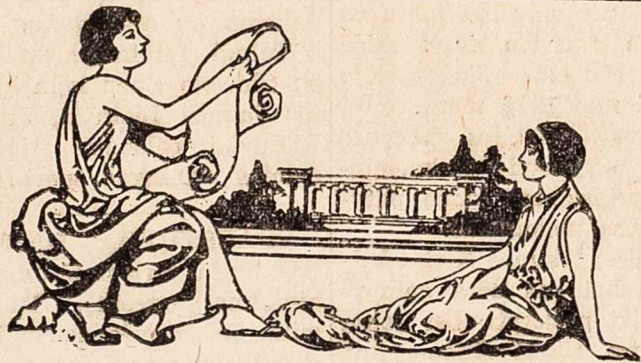
Kadangi nesulaukta, be abejo Lietuvoje dabar manoma, su liudnais apgailavimais, kad gal "antrą skridimą" patiko ta pati tragedija: lėktuvas gal nupuolė į juras ir nugarmėjo, o gal Vokiečiai prie Soldino nusovė....

Kaip ten Lietuvoje tikima į atskridimą parodo tas faktas kad net abu Amerikiečiai filmininkai, Januškevičius ir Lukšys, laukė atskridimo ir pasiruošę sėdėjo Kauno aerodrome norėdami "skridimą" nufilmuoti ir skubinti atgal Amerikon čia mums rodyti!

Januškevičius nesulaukęs nieko žadėtu laiku, pagaliau išvažiavo Amerikon.

Iki nepasieks Lietuvą šis "Dirvos" numeris ten niekas nežinos kad "Lituanica II" dar tik griozdai, išmėtyti po visą Ameriką (jeigu jie išviso yra pirkti) ir kad "Lituanica II" ne tik šį rudens neatskris, bet gal ir visai neatskris, nes kaip greit ji išskris pasibaigs socialistams melžimas mūsų visuomenės. Iki aukos gausiai plaukia (net ir iš Lietuvos, tas jų pabukas vis "skris"....

Daugiau bus biznio jeigu "Lituanica II" nesukris, nes jai nulėkti į Lietuvą niekas jokio užtikrinimo duoti negali, o dabartinėse aplinkybėse labai patogų aukų prašyti ir žmonės vis duoda, nors jau surinkta \$25,000 — toli per daug negu reikia.

KENTIS

(Skiriu Ippolitai Jankevičiutei)

Tu daug vargai, daug kentėjai, Jaunų jėgų negailėjai, Kentė gal reiks ir ateityj' Kol Tavo broliai bus laisvi. O jie bus laisvi tik tada Kuomet ateis sava valdžia, Išvys tuos priešus, plėšikus, Kad jų ir pėdsakų nebus. Bet kada bus tas, nežinia, Gal už kokių metų, desimtinės, Tik žinau kad tada Kai iš Kauno į Vilnių bus perkelta Lietuvos sostinė!

Augustas Mateika.

LIAUDIES DAINA

Atjojo svoteliai per lygų laukelį, Po jaisiais žirgeliai vis šokinėjo. Ei jus, mergelės, gražios mergelės, Ant ko jūs pažinot, svotais vadint? Ant akių kuinelio, ant šiaudų balnelių, Ant tų raudonųjų aukso kilpelių. Lupos kaip dambros, plaukai kaip karklai, Sėdėjo, klestėjo kaip erškėtėliai.

Atjojo broleliai per lygų laukelį, Po jaisiais žirgeliai vis šokinėjo. Ei jus, mergelės, gražios mergelės, Ant ko jūs pažinot, broliais vadint? Ant bėrų žirgelių, ant tymų balnelių, Ant šių žerinėčių aukso kilpelių. Veidai raudoni, plaukai geltoni, Sėdėjo, klestėjo kaip diemedužiai.

DAR PRIE KNYGOS "AN EXCURSION TO LITHUANIA"

Šią vasarą tapo išleista pirminė knyga Amerikoje apie Lietuvą, ne pačių Lietuvių leista, bet Amerikoniškos knygos leidimo firmos, Hudson Bay Press (280 Madison Ave., New York City). Tai yra "An Excursion to Lithuania", kurios autorius yra A. A. Sacks, Lietuvoje (Žemelyje) gimęs žydiškos kilmės išeivis.

Kada apie tą knygą recenziją pamatė nekurie mūsų veikėjai Amerikoniškoje spaudoje, visus apėmė idomumas žinoti kas tai per knyga ir kas ją pasiėmė parašyti ir išleisti.

Neužilgo, "An Excursion to Lithuania" pasiekė ir Lietuviškų laikraščių redakcijas, na ir pasirodė tos knygos įvertinimai.

Atmeskime į šalį mūsų komunistų apžvalgą, nes jų pažiūra ir viską kas mums Lietuvams svarbu, visi žinom. Su jais nesusikalbėsi.

Tačiau sloginantį upą ir nedekingumą paskleidė knygos autoriui ir jos leidėjams Brooklyn katalikų laikraštis "Amerika" ir So. Bostono "Darbininkas".

Tų laikraščių redaktoriai užmiršo kaip prieš 15 metų mes Amerikos Lietuviai turėjome vargo išsprauti nors trumpą žinėlę apie Lietuvą į Amerikonų spaudą ir su kokių džiaugsmu sutikdavome net kelias eilutes šios šalies spaudoje apie mus ir mūsų tėvynę.

Atsimename tuos laikus kada Lenkai papirkinėjo Amerikos žymesnius politikos rašytojus neigti Lietuvius ir Lie-

tuva; kaip Paderewskis, plačiai pasaulyje žinomas muzikas, paimtas Lenkų diplomatinės tarnybon, del savo įtekmingumo, skelbė kad "tokių žmonių kaip Lietuviai visai nėra", ir tt. ir tt. Tada mes patys Amerikoje kaip ką bandėme išleisti Anglų kalboje, kad ir patys sau pasiskaityti, atkirtimui tų visų Lenkų propagandos neigimų mūsų tautos.

Amerikoje ir po šiai dienai daug kur dar susitinki paklausimą, "Kas tie Lietuviai yra"? Tas reiškia kad iki šiol nebuvo Amerikos knygynuose jokios populiariškos, bešališkos (Amerikonų išleistos) knygos apie Lietuvą ir Lietuvius.

Bet kada pasirodė Sacks'o "An Excursion to Lithuania", mes, kuriems Lietuva rūpi ir žinome kad iki šiol nėra jokios knygos priropandčios aiškiai kad yra Lietuviai ir kur Lietuva yra, — tuoj tą knygą griebiam "kritikuoti", lyg kokio savo nemėgiamo priešingos srovės asmens darba.

"Amerika" vienoj vietoj pasako kad esą "nedovanotina autoriui" kam jis nesurašė to ką knygos peržvalgininkas norėjo joje matyti....

Mūsų recenzoriai privalo suprasti tai kad knyga rašyta tokiu būdu kuriuo Amerikonai mėgsta knygas skaityti; kad nepažymėta metai kelionės į Lietuvą todėl kad knyga už poros metų nebūtų "persena".

Recenzoriams nereikėjo įieškoti knygoje to ko autorius neįdėjo, bet džiaugtis tuo ką aprašo, nes Amerikonas skaitytojas nepasigės to ko nėra, ko autoriui gal nebuvo galima prieiti arba niekas neprivėdė prie to.

Mano nuomone, mes turime būti labai dėkingi autoriui A. A. Sacks'ui ir Hudson Bay Press už rizikavimą rašyti ir leisti knygą apie mažą tautą, kurią mažai kas žino ir todėl nesišindamą, o mums būtinai svarbu kad kas nors daugiau apie mus žinotų negu tik mes patys.

Autorius galėjo parašyti tą savo ekskursiją kaip ir kiti nekurie kelionių aprašytojai — taikyti kad tikėtų į Lenkams, ir Vokiečiams, ir Latviams ir Lietuviams. Galėjo apie kitas, didesnes šalis, aprašyti daugiau, o apie Lietuvą, kaip proporcionaliai išpultų, mažiau, ir tada knygą būtų pirke viršminėtų tautų žmonės.

Bet A. A. Sacks, kaip kiekvienas atidus skaitytojas knygoje mato, rašė tą knygą taip kaip mes Lietuviai troškome kad kas nors apie mus kada parašytų. Mūsų pačių nebuvo tokių įtekmingų rašytojų kad jų kelionę į Lietuvą kas sutiktų išleisti Angliškoje knygoje. Yra keletas Lietuvių kurie turi parašę Angliškai Lietuvos istoriją, bet niekas jos nesutinka išleisti.

Knyga labai įdomi tiems kurie patys važinėjo Lietuvoje; aiškiai ir lengvai parašyta ir įdomi kiekvienam kuris mėgsta kelionių aprašymus, bet virš visko, nežymiai, ne propagandos būdu, bet smagiu prielankumu, keliama Lietuvos vardas, aukštinama ta tauta į kurią daugelis dar žiuri iš viršaus, o nepersenai žiūrėjo net su panieka kaip į "Poliakus".

Knyga yra didelė, virš 300 puslapių, talpina daug vaizdų iš Lietuvos, ir viršelius apvilktas gražiu Lietuvos vėliavos spalvų aplanku. Ta knyga, be abejo galima gauti pirkti visoje žymesnėse Amerikos knygų parduotuvėse kur užlaiko naujausius leidinius, ir galima parsitraukti iš leidėjų viršuje pažymėtu antrašu.

K. S. Karpus.

ISKARIJOTAS

Cecil Roth
Iš Anglų kalbos vertė
Karolis Vairas

(Tęsinys iš pereinamo num.)

XIV.

Sabato dienos rytmetį, sinagojoje, jie skaitė Mozės Įstatymo knygos apie tai kaip jis pasiuntė dvyliką vyrų, po vieną iš kiekvienos giminės, parnešti žinių iš Kanaano žemės. Skaitymą baigus, Mokytojas paėmė pranašų knygas ir atvertė Ješuos knygą. Iš čia jis pakartojo pasakojimą apie pasiųstus į Jericho miestą seklius ir apie to miesto paėmimą, parodydamas kaip žmonių tikėjimas išgriovė stiprias tos tvirtovės sienas, ir paminėjo kad tikėjimas, lyg garsvyčių sėklų grudas, gali pajudinti kalnus. Tą vakarą mokiniai, kaip paprastai, kalbėjosi tarp savęs apie Mokytojo žodžius. Moterys sėdėjo prie stalo ir didžiausiu susidomėjimu klausėsi mokinių ginčų.

Buvęs mokesčių rinkėjas Levi labiausia buvo susidomėjęs pasakojimu apie paleistuvę Rahabą, apie kurią jam pirmu kartu teko dabar išgirsti. Jam atrodė kad tą pasakojimą galima ir prie jo pritaikyti.

"Žiūrėkit", jis sakė, "ji buvo didžiausia nusikaltėlė nusikaltėlių mieste: ir visgi ji ne tikai išsivadavo, atgailėdama, bet ir visi jos giminės buvo išgelbėti nuo pražuties".

"Taip, taip", pritarė Pilypas, mėgdavęs pasigirti mokslu. "Ne tik tai, bet ir ji pati liko visai kita moteris ir ištėkėjo už Salmono, vieno tų dviejų seklių, atėjusių pas ją, ir sukūrė Izraeliaus namus."

"Kokius namus?" teiravosi Jono Simonas, visados domėdavęsis genealogijos klausimais.

"Kokius namus?" pakartojo Pilypas: "Nagi kiekvienas vaikas žino kad ji pagimdė Boazą, kurs pagimdė Obedą, kurs pagimdė Jesse, kurs pagimdė karalių Dovydą!"

"Kaip? Karalius Dovydas parėjo iš palaidos moteries?" sušuko visi trys mokiniai, nustebę.

"Taip, teisybė, o per Dovydą — ir mūsų Mesiją", atsakė Pilypas, jausdamasis didesnis už kitus savo mokytumu ir rašto žinojimu. "Ir tai ne iš tos vienos, pastebėkite. Ar neskaitytės kaip Judah pagimdė Perezą iš Tamaros, savo tikrų sunų žmonos, kuri prie kelio atsisėdusi, paleistuvė vietoje, prisiviliojo jį ir nusivedė pas save, arba kaip pats karalius Dovydas pagimdė Solomoną iš Batšebos, savo kapito- žmonos, kurią matė, nuo savo namų stogo, besimaudančią? Visa tai įrodo kad nėra tokio nusikaltimo kurio atgaila negalėtų nuvalyti ir kad teisingas žmogus negali pasiekti tokių nuopelnų kokius pasiekia atgailą padaręs nusikaltėlis. Aš atsimenu, kad ir patsai palaimintos atminties Hilelis skelbdavo tuos dalykus Chora-zine".

Jam bekalbant, Magdalos Marija klausėsi, atsidėjus. Ji net pasilenkė savo kėdėje, visom akim žiurėdama į jo veidą, pračiaupus lūpas, lyg rydama kiekvieną jo žodį. Jam baigus kalbėti, ji pakilo ir išlengvo išėjo iš kambario. Jai einant pro šalį, Judas net nepažino jos: ji atrodė visai pakitėjus, jos galva buvo iškelta aukšty, ant lūpų bėginėjo šypsena, akys žėrė keistą skaisčią šviesą.

XV.

Nuo tos dienos Marija atrodė jam tolimesnė ir svetimesnė. Ji tarnavo dabar Mokytojui dar uoliau, rodos kiekvieną jo mintį atspėdama, kiekvieną jo norą numatydamas. Tomis valandomis kada ji nebudavo užimta tarnybos darbu, ji sėdėdavo, rankas susidėjus, pati viena, kažkin tolin užsižiūrėjus. Su Judu ji buvo labai mandagi, kaip ir visados, bet ji nebeprisėdavo prie jo šono, o jei jis prisitindavo, ji rasdavo priežastį pasišalinti. Jis negalėjo suprasti tos jos permai-

nos, bet ji buvo aiški ir skaudi jam. Iki šiol tik tai jos draugijoje jis rasdavo sau nusiramimą. Nebetekęs tos draugijos, jis suniuro ir dar labiau šalinosi visų. Jo atsinešimas į kitus, buvęs draugiškas ir pakantus, pasidarė šiurkštus. Maži skirtumai jų amžiaus, jų kilmės ir tradicijų atžvilgiais, pasidarė tikro jo atšalimo priežastimi. Jis laikėsi sulyg kitais šaltai, šalindamasis taip jų, taip ir visų, o jie, savo keliu, vis labiau ir labiau nekenė jame to ką skaitė jo Judėjiška puiklybė.

Ir tik tai su Mokytoju jis jautėsi savas ir laisvas. Jo draugijoje Judo siela nurimdavo, nurimdavo ir siautusias sielose audros. Jis manė kad tik tai jis vienas, tik jis iš visų mokinių, tesupranta ir teįvertina tinkamai jojo mokslą. Kartais Judas ir nekantraudavo del to kad taip ilgai tenka laukti, kad Mokytojas ir ženklo neduoda kada jis ketina pasireikšti. Bet jis žinojo jog buvo skelbiama kad reikia kantrybės, kad be jos nebus išvadavimo, tat ir aišku jam buvo kad reikia kantriai laukti. Jisai labai rupinosi būti paklusnus, nesiginčyti del menkniekių su kitais, atlikinėti tokius darbus prie kurių ji ragino jo meilė ir atsidavimas Mokytojui. Mokytojas, matyt, įvertino jo didelį paslangumą ir ne kartą rodydavo jam didelį savo palankumą. Pagaliau, šis vie-nišas Judėjos ateivis, palikęs savo kraštą ir pribuvęs į svetimą šalį buti jo sekėju ir mokiniu, užsipelnę tam tikro atlyginimo. Susėdus prie valgio, Mokytojas dažnai pasisodindavo Judą greta savęs, kad mokiniams galėtų atremti savo galvą į Mokytojo petį.

Kitų mokinių užsilaikyme galima buvo pastebėti ypatingą šito palankumo priežastį. Tai kad jie buvo parinkti mokiniai, apsuko jų galvas. Jų mintyse jų misija nebuvo tiek svarbi kiek tai kokią jiems patiems teks užimti vietą, jų misijai sekmingai užsibaigus. Jie nuolatos ginčydavosi kas jų bus didesnis, atėjus į jo karalystę, ir kas bus garbingoje Mokytojo dešinės vietoje. Zebedijo suns Jokubas ir Jonas, kuriuos pats Mokytojas asmeniškai pašaukė, išakęs sekti jį, pirmutinę vietą skyrė sau. Jono Simonas, atėjęs pirmiausia už kitus, negalėjo sutikti su tuo kad tie du vyrai, nieku nepasizymėję, net neturinti nuosavo laivelio, turėtų pirmenybę. Tik vienas Judas nedalyvavo tuose ginčuose ir varžytinėse už vietas. Vieną dieną iškilo tikri bėrimai, kuriuos pats Mokytojas turėjo nutildyti, pastebėjęs kad pirmenybę turės mažas nekaltas kudiķelis.

(Bus daugiau)

"NEŽINOMO KAREIVIO KAPAS"

Tai yra įdomi, didelė 185 pusl. apysaka iš Lietuvių kovų už Nepriklausomybę. Tuo pat laiku susipažinsit su vienu iš gražesnių mūsų šios dienos tautinės literatūros kūrinių parašytų ir išleistų Lietuvoje. Su prisitintu kaina \$1.00. Prisiųskit laišką \$1.00 pažymėdami knygos vardą.

Reikalaukit "Dirvoje"

LIETUVOS ŽEMLAPIAI

30c

Reikalaukit "Dirvoje"

Su persiuntimu į kitus miestus — 30c.

SAPNINYKAS

Kaina 75c.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

LIETUVOJE

PERTVARKO KLAI-
PĖDOS KRAŠTO
MOKYKLAS

Klaipėda. — Paskutiniuosius pora metų, Klaipėdos krašto valdant šreiberio direktorijai, Klaipėdos krašto mokyklose buvo didžiausia tinkle, ir net nušizengimas prieš Lietuvos įstatymus. Dauguma tų mokyklų mokytojų yra aršūs Vokietininkai, kurie net mokiniams liepdavo niekinti Lietuvos valstybę ir melstis Hitleriui. Mokyklose vartojamose vadovėliuose visur buvo aiškinama kad Klaipėdos kraštas yra Vokiškas, turi priklausyti Vokietijai, ir reikiama didelis ilgesys Vokietijos.

Savaimi suprantama kad jokia direktorija kuri yra ištikiama Lietuvos valstybei tokios tvarkos jos laikomose mokyklose neturėjo pakęsti. Tačiau šreiberio direktorija ne tik pakentė bet net tam tikru įsakymu ir tokią neleistiną, net baustinę, tvarką apgynė. Taip mokomi Klaipėdos krašto Lietuvos vaikai jau iš pat mažens tampa aršiais savo krašto priešininkais. Kiek užaugę jie dries ginklą pakelti prieš savo krašto brolius Lietuvius. Žodžiu Klaipėdos krašto mokyklos buvo paverstos Vokietinimo ir prieš-valstybinio veikimo lizdais.

Naujoji Martyno Reizgio direktorija ėmė kurti tikrai kraštui naudingą mokyklą. Dabar iš pagrindų peržiūrimas krašto mokytojų sąrašas. Už priešvalstybinį veikimą patraukti teisman mokytojai jau pašalinti iš tarnybų, kiti apsilėdę darbe mokytojai įspėti, ir iškelti į naujas vietas. Direktorija įsakė, kaip reikalauja Klaipėdos krašto statutas, visiems mokytojams gerai mokėti Lietuvos kalbą. Mokytojai atsityje turės būti ištikimi Lietuvos valstybei ir sąžiningai eiti savo pareigas. Priešvalstybiniais gaivalais mokyklose vietų nebus.

Be to, pertvarkoma ir Klaipėdos mokytojų seminarija. Į ją jau paskirti prityrę mokytojai Lietuviai. Iš norėčių įstoti į seminariją bus reikalaujama kad jie gerai mokėtų Lietuvos kalbą. Greitu laiku Klaipėdos krašto direktorija išleis naujas krašto gyvenimo sąlygoms atitinkančias mokyklų programas. Mokyklos taip pat bus aprūpintos reikalingiausiomis priemonėmis ir vadovėliais.—Tsb.

J. ŽEMANTAUSKAS

Viešas Notaras
Užrašo „Dirva“, „Vienybę“ ir kitus tautinius laikraščius,
130 CONGRESS AVE.
WATERBURY, CONN.

THE ZONE LAUNDRY CO.

Mes atvažiuojame į namus ir paimame iš visų miesto dalių ir sugrąžiname skalbinius greitu laiku. Slapi skalbiniai grąžinami į 24 valandas. Kainos yra labai prieinamos. Atėkama visokios rūšies skalbimas, ir gatavai užbaigtas. Susiuvame knypkius, užlopome skyles, užsiuvame kojines, be ekstra užmokesnio. Marškinius užbaigiame rądom.

Kreipkitės į mus geram ir greitam darbui.

THE ZONE LAUNDRY CO.

3160 W. 33rd St. SHadyside 3270

WILKELIS FUNERAL HOME

Licensed Funeral Director

6522 Superior Avenue

NORINTIEMS KAMBARIUS DUODAME VELTUI.

Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienok mūsų patarnavimas, užjauti, simpatija ir prielankumas yra visoms lygūs, be išimties ir kaštus.

Patarnavimas greitas, aukščiausios rūšies ir visais atžvilgiais moderniškas.

HEnderson 9292

žmogų ir teikia jam didelę pagarbą.—Tsb.

GERINA ARKLIŲ
VEISLĖ

Kaunas. — Arklių gerinimo komisija arklių kariūmenės reikalams perka iš ukinių. Kaip rodo patyrimas ukinių arklių savo kokybe ne visuomet patenkina kariūmenės status reikalavimus. Kadangi dabar vyrauja nuomonė jog mūsų sąlygomis arkliai turi tikt ir žemės ūkio darbams ir kariūmenės reikalams tai atitinkamos įstaigos ryšio praveisti arklių gerinimo akciją.

Pakelti arklių kokybę manoma tokiu būdu. Vietinius arklius turinčius pranašumo ūkio darbuose ir pasižyminčius ištvėringumu ir kitomis geromis ypatybėmis manoma išskirti ir pagerinti grynakaujaus arkliais, kurie duotų naujo tipo arklių tinkantį Lietuvos sąlygoms. Buvo svarstyta kokių veislių gerintojus pasirinkti, ir sustota prie Anglų veislės. Anglų grynakaujaus arkliai žinomi visame pasaulyje ir pasižymi vikrumu, patvarumu, kuno sausumu, ugiu, ankstyvu subrendimu ir kitomis ypatybėmis. Jų užpirkti šiomis dienomis išvyko Anglijon specialii kariūmenės komisija.

“M.R.”

Nauji Lietuvos Pasiuly-
mai Latvijai ir Estijai

Kaunas. — Liepos mėnesio pradžioje Kaune posėdžiavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai, kurie tarėsi dėl trijų valstybių sąjungos kurimo. Tada principiniai visų sutikta tokia sąjunga reikiama kurti. Buvo kilę įvairūs klausimai, kuriuos delegatai turėjo su savo vyriausybėmis išaiškinti. Todel konferencija buvo atidėta.

Dabar Lietuva, kurios iniciativa konferencija buvo sukvietta, pasiūlė susirinkti artimiausiu laiku Taline ar Rygoje.

Lietuva buvo pasiūlius susirinkti jau Rugs. 17 d. Tačiau, kadangi Estams ir Latviam tas laikas pasirodė esąs nepalankus tai konferencijos susirinkimas kiek atidėtas. Manoma kad konferencija galėsianti susirinkti jau šiomis dienomis.

“M.R.”

PERKUNAS NUTRENKĖ

Semeniškiai, Biržų apskr.—Rugpjūčio 14 d. užėjusi per kunija nutrenkė Semeniskų k. jaunuolį Adolį Čigą. Velionis buvo darbštus demokratijos šalininkas. Kelinti metai vadovavo vietos L. J. S-gos skyriui.

Jo liudi ne tik artimieji bei draugai, bet ir visos pažangios minties jaunimas. “L. U.”

BROLIS UŽMUŠĖ SAVO
BROLĮ.

Žalioji, Vilkaviškio apskr.—Rugpjūčio 11 ir 12 naktį broliai Jeronimas ir Antanas Bugaičiai apie 2 val. ryto ėjo iš Gegužių kaimo iš robakso. Pareidami susigindžio už skystąją „arbatėlę“, kad Jeronimas mažiau dėjo pinigų, o daugiausia gėrė. Jeronimas perpykęs drožė Antanui per galvą, ir šis vietoje krito. Nugabenus į ligoninę, pasirodė, kad galvoje yra 4 žaizdos ir sumušta krutinė. Sužeistas už 2 val. mirė, o Jeronimas areštuotas ir padėtas Vilkaviškio arešto namuose.

“L. U.”

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ — Laisnuota Laidotuvių Direktore)
Lithuanian Funeral Home

Visiems Lietuviams norintiems naudoti mūsų kambarius leidžiame dykai.

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitas ir geresnis patarnavimas už kitų. Žemiau ligo- nių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulgy jusų pasirinkimo. Reikale telefonuokite.

6621 Edna Avenue

Endicott 1763

VIETINĖS ŽINIOS

MOKINIŲ TĖVAMS. Leidžiant savo vaikus į mokyklą, reikalinga juos kiek pritinkamai apmokyti. Kadangi laikai yra prasti ir brangūs rubai negalima įtaisyti, todėl nevažinėkit į miesto vidurį įieškoti pigių, nežinomose krautuose rubų, bet nueikit į Lietuvos kaimynystėje esančią didelę rubų ir vaikams rubų ir visokių reikmenų krautuvę, KRAMER & REICH CO., Superior ave. kampas Giddings rd. Tai yra didžiausia krautuvė šioje srityje ir turi puikiai pasi- rinkimą vyriškų reikmenų už kainas kokias jūs norit mokėti.

GARNYS NESNAUDŽIA

Antradienį po pietų garnys atnešė gražią dukterį F. Saukevičiaus žmonai. Prie motinos pasitarnavo Dr. A. J. Kazlauskas.

Antradienį taipgi garnys paliko 8 svarų sunų Kostacijai Karužiutei-Buzanski, nuo 10720 Garfield ave. Kostacija yra ketvirta iš plačiai žinomų Karužių šešių mergaičių. Iš jų labiausia žinoma yra Marcelė (p. Gailluniene) ir Ona (p. Myhling).

PADĖKA. Visiems darbininkams kurie taip sunkiai dirbo Rugsėjo 1 d. mūsų dukrelės Teresės vestuvėse su T. Lasevičium, šiūmi tarlame širdingą ačiū: pp. Zelenekienei, Katkauskienei, Miliauskienei, Ragaižinskienei, Žilinskienei, Grišaitienei; jaunoms merginoms už patarnavimą prie stalo: ir taipgi F. Vištartui, V. Tomušui, J. Derencijui ir kitiems kurie kuo nors prigelbėjo.

F. P. Kundrotai,
T. T. Lasevičiai,
1035 E. 140 Street.

AUTOMOBILIAIS UŽMUSTA iki šios savaitės pradžios jau net 214 asmenų. Toliau skaičiai mirių įvykus, pradėdama rūpintis kas daryti, nes automobilistai matyt visai nepaiso už pėkščiųjų gyvastis.

Clevelando Saugumo tarybos pirmininkas siūlo įvesti automobilistams perėjimą valstijos egzaminų pirm negu važiuos automobiliu; įvesti periodišką valstijos inspektorius egzaminavimą automobilių stovio, ir taipgi ištyrimą automobilistų finansinės padėties.

PENN SQUARE THEATRE

Šis teatras randasi ant Euclid prie E. 55th st. Šiuo tarpu jame rodoma puiki filmas iš Meksikos. Paveikslė perstatoma jausminga meilės ir neapikantos drama.

Trumpu laiku bus rodoma gražus paveikslas iš Vokietijos. Vėliau bus atvežta filmų iš Vengrijos, Skandinavijos ir kitų šalių. Teatras atdaras nuo 6:30 šokišiais vakarais, ir nuo 1:30 val. sekmadieniais.

Clevelando mieste, apeliokėje ir Cuyahoga apskrityje sugrįžo į mokyklas šiose dienose apie 250,000 mokinių.

NAMŲ SAVININKAMS

Taisau ir sudedu furnasus. Lengiu ir taisau stogus ir nuobėgų rynas. Darbas geras ir nebrangus. Home Owners Furnace & Roofing Co.

J. W. GRAFF (Lietuvis)
7313 Myron av. Garf. 9269-R

STONIS
RESTAURANT

Didžiausia ir Gražiausia
LIETUVISKA VALGYKLA

Duodame į stalą skaniausius valgius ir visokius legališkus GERIMUS

6824 Superior Ave.
— Apačioje ir viršuje —

AKIŲ PRIEŽIUROS ŽINOJIMAS SVARBUS

Netoli ketvirtadalis milijono vaikų šiose dienose grįžta į žemesnesias ir vidurines mokyklas Cuyahoga apskrityje testuoti savo mokslą.

Persegti apie didėjantį pavojų nuo perdidelio skaitymo ir studijavimo viduje, prie menkos šviesos, diduma tų studentų davėsi išegzaminuoti savo akis susekimui ar yra kokių trukumų. Bet neužtenka apsirūpinti akiniais, arba tiems kuriems jų nereikia, neužtenka džiaugtis tuo tarpu, bet reikia rūpintis apsaugoti savo akis visam gyvenimui.

Taiigi daugybė mokinių pradėjo rūpintis apsaugoti savo akis naudodami užtektinai dideles šviesas, ir viena iš naujausių pagalbų pritaikytų studijoms yra nauja šviesa kuri išstebulino Prof. Henry B. Dates iš Case School of Applied Science, kuris yra pirmininku Matymo Apsaugojimo Tarybos.

Ta lampa tapo išdirbta Illuminating Engineering Draugijos ir padovanojama kaip mokslo dovana pagalbėjimui apsaugoti akis moderniškoje gyvenime. Apskaičiuojama kad dabar mes naudojame akis 30 nuos. daugiau negu darė mūsų tėvai.

Dvi taisyklės pasiūlo Matymo Apsaugojimo Taryba pagalbėjimui turėti atsakančią matymą: 1—reikia

duoti išegzaminuoti akis atsakančiam akių specialistui; 2—skaityti ir dirbti prie atsakančios šviesos, tinkamai apdengtos kad nežrėtų tiesiai į akis. Siuloma turėti dvi lempas po 60 watt arba vieną 100 wattų (kaip parodoma lemposje viršuje); tas būtinai reikalinga paprastam skaitymui, darbui ar siuvimui ir reikia kad uždangalo kraštas būtų netoliau 20 colių nuo darbo arba knygos.

Miss Betty Lipka vaizduojama viršuje prie vienos tokių lempų.

WARNER BROTHERS
THEATRES

Urtown ir Variety teatro- se, kurie priklauso prie Warner Brothers šiame mieste, rodoma dvi idomos filmos, “Here Comes the Groom” ir “Here Comes the Navy”. Hippodrome rodoma kitos idomos filmos. Paveikslas “Du Barry”, del tulų priežastų, kol kas nebus rodomas. Visuose tuose teatro- se rodoma vėliausios žinių ir nuotikių filmos.

Warner Brothers visada patenkina publiką savo puikiais paveikslais. Teatrai yra gerai įrengti.

“Right
there—
where it used to be”

Telefono darbininkui tas reiškia tik kito telefono idėjimą atgal. Bet namų šeim- ninkei reiškia daug daugiau. Jo buvimas namuose vėl sugrąžina idomius pasikalbėjimus, sutaupo vaikščiojimą, palengvina namų darbą, ir pašaukia pagalbą nelaimei ištikus.

Šeimninkei nesmagu būti atskirtai be telefono patogumo. Todel tai daugybė šei- mų kurios tik įstengia vėl įsiveda sau telefoną atgal. Jeigu jūs norėtumet rėti telefoną, tik duokit mums žinią.

Telefonas jūsų namuose atsieis 9 centai į dieną

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

KAS GIRDĖT CLEVELANDE-APIELINKĖSE

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—Endicott 4486—Atdara vakarais

LIETUVISKOS VAKARUSKOS. Šio šeštadienio vakare, Lietuvių salėje, (Rugs. 15 d., nuo 8 val.), įvyks smagios Lietuviškos vakaruškos, kurių pelnas eis parėmimui Lietuvio kandidato Jono T. DeRighther vajeus į Ohio valstijos seimą.

Atsilankykite visi kas tik galite, nes tą vakarą smagiai praleist laiką su savo draugais, o tuomi nejučiomis padarysit paramą mūsų kandidatui, kurį būtina turim išrinkti į tą vietą, jeigu norime Lietuviai dalyvauti miesto politikoje kaip reikšmingi žmonės. (Žiūrėkit skelbimą telpanti šiame puslapyje.)

DR. P. P. PALŠIS apsisistoj Brecksville, Clevelando priemiestyje, tarp Clevelando ir Akrono. Jis ten atsidarė ligonių priėmimo kabineta.

Dr. Palšis yra Clevelande gimęs, augęs ir mokinęs Lietuvių ateivių tėvų sunus. Taigi jis pasidaro jau penktas Lietuvos gydytojas Clevelando srityje.

KUN. VILKUTAITIS, vietos Sv. Jurgio parapijos klebonas, šiose dienose išvažiuojo porai savičių atostogų. Linkėtina gražiai pasilsėti. Rep.

"ZYDAS STATINĖJE". Šio sekmadienio vakare, Sv. Jurgio parapijos salė (Superior ir E. 67 st.) SLRKA. 142-ta kuopa rengia labai gražų vakarą, kuriame bus suvaidinta komedija su dainomis, "Zydas Statinėje". Taipgi bus įvairūs platesnis programos. Po programos bus kortavimas, vaišės ir tt. Salės durys atdaros 6:30 v., programos prasidės 7 val. Įžanga ypatai 25c.

Vaidinime dalyvaus: Pranas Suktus, Martyno Statinuko rolėje; Paulė Glugudinė — Marės, jo žmonos rolėje; Juozas Anužis — Juozo; P. Janušaitis — Moizės Levi; Petras Skirbantas — Ickaus. Pagelbininkai: Al. Alekniukas, Al. Vana-gas. Vaidyjos didumoje yra seni vaidintojai, todėl galima tikėtis gražaus perstatymo.

Be to, programoje dalyvaus: p-lės Sutkiutė ir Martišauskaitė, Kun. J. F. Andžiulaitis, P. P. Muliolis.

Visus prašome atsilankyti. P. G., Koresp.

CHEMIKŲ SEIMAS. Šiose dienose Clevelande atsibuvo Amerikos Chemikų Draugijos seimas, kuriame dalyvavo ke-liolika šimtų delegatų.

Vai, kas bus? Kas čia per šposas?

Gerbiami ir Gerbiamos — po-na ir ponios, darbininkai ir darbininkės, fermeriai ir far-merkos — visi su savo vaikeliais ir seneliais, rengkitės ir neužmirškite pažūrėti į šį pus-lapį kitą savaitę, pamatysit ką aš jums pasakysiu. Iki to sy-kio, good bye.

LIETUVIŲ SALĖS B-VĖ rengia gražų koncertą su sma-giu baltum Lietuvių salėje sek-madienį, Spalių 7 dieną. Bus kaip ko visai naujo ko dar iki šios pas Lietuvius nebuvo. Pelnas šio parengimo skiriamas papuosiui Lietuvių salės apatinės dalies, taigi visi pra-somi rengtis į tą vakarą. Salės Valdyba.

DIDELIS BENDRAS PIKNI-KAS. Šį sekmadienį, Rugsėjo 16 d., yra rengiamas didelis piknikas naujos parapijos sode, ant Neff Road. Tą pikniką rengia bendrai nauja parapija ir Youngstowno Lietuvių pa-rapija.

Piknike bus patiekta labai smagus ir įdomus programos; kalbės abiejų tu parapijų kle-bonai, Dr. J. Kamešis, Šerifas John M. Sulzmann, John J. Boyle, Jonas T. DeRighther. Apart kalbų, bus kitokių juo-čių, virvės traukimas ir šiaip pamarginimai.

Tikime kad visi Clevelandie-čiai ir Youngstowniečiai nepa-rais šios progos ir atsilankys į pikniką. Rengimo Komisija.

PADEKA. Šiuomi ačiuojame Polterių ir Salčių šeimoms už su-rengimą mums pokilio pami-nėjimui mūsų 20 metų vedybi-no gyvenimo sukaktuvių. Ačiu svečiams už atsilankymą, taip-gi ir už gražią dovaną, kuri bus mums gražia atmintimi. Jurgis ir Ursulė Česnavičiai, 1433 E. 90 St.

Daugiau vietinių žinių ant p. 5

Smagios Vakaruškos

Parėmimui John T. DeRighther vajeaus

JOHN T. DERIGHTER

(Democratic Ticket)

Atsibus šio šeštadienio vakare

Rugsėjo-September 15 d.

LIETUVIŲ SALEJE

Pradžia 8 vakare.

Įžanga tik 25c.

Mūsų vientautis Lietuvis JOHN T. DERIGHTER laimėjo nominaciją į Ohio State Representatives. Dabar mums Lie-tuviams reikia darbuotis kad jis būtų išrinktas balsavimuose Lapkričio-Nov. 6 d. Jo parėmimui ir vajeaus varymui už jį su-rengiama šios smagios vakaruškos Lietuvių Salėje. Atsilan-kykit visi Lietuviai. Geri laikai visiems užtikrinta.

SMAGUS SOKIAI IR KORTAVIMAS VISĄ VAKARĄ

Neužmirškite Balsuoti Lapkričio-Nov. 6 d.

už Lietuvį kandidatą į State Representatives

D I R V A

Youth's Forum

Editor—Peter Skukas

Phone: ENdicott 4486

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

WEAKENED BY WEEK-ENDS

Love, the Survival of the Fetish

By PETER SKUKAS.

PREFACE TO LOVE

As a prologue, a few prefatory remarks would well be in order considering the im-mense importance which this subject commands among the human races.

The author, in dealing with so weighty a subject, naturally ap-proaches it with a reserved tepidity because of the many counter views on the question of love and the many indefinable forces tending to warp and distort honest investiga-tion of it.

To mention one state; the in-herent biasness of people when ac-tion on problems affecting themselves render their judgement to no avail though people vary in the degree of truthful introspection which they can make, particularly in the case of love, bringing to us the oft used quotation that love is blind. Other controlling factors affecting the re-tardation of a grueling self-investi-gation are convention, religion, edu-cation and many other tangling cus-toms and habits of our lives.

Great men have failed in solving their own marital problems. En-gineers, able to combat and harness great natural forces, fall helplessly in a heap, crumpled and bent, before the pulchritude of women; doctors who in ordinary life are able to tell the name of every part of the heart in twenty-five letter words become enfeebled under the charming spell of women and can hardly utter in-telligible words while in their wave-lengths; ministers who preach that true love and virtue are the most valuable assets a women can possess often find that the front shield of the pulpit was the only saving grace that prevented a scandal to them; and writers on the subject, such as this writer, is liable to fill more front page space by getting mixed up in some foreign entangling al-liances directly after writing a column as this, and forever mar his good name and put to shame his family by accepting a contract to appear in the movies or even sing over the radio after thirty days musical coach-ing with a bizzare scandal to boot.

Consequently any remarks, any slurs, innuendoes or cresendoes are not in-tended to disorganize organized so-ciety with its embellished fabric of countless customs and religions. Let us try to look this thing square in the face and we shall see a Doctor Jeckyl and Mr. Hyde in the mirror.

The author takes this moment to give due credit to other first rate writers on this subject, whose im-pressions undeniably creep into the readers cranium without being con-scious that the matter may not be his at all. Being still a young and unmarried man in the twenties one cannot expect him to have un-dertaken the huge job of experienc-ing every detail of love in its fullness and bloom. In fact that would be a distinct disadvantage. The power-ful spell would so cripple these fin-gers that merely another sermon would be the sad result of such speculation. And again, we make no pretense of being superbly original. Any per-son having several attacks of origi-nality is forthwith hailed as a genius and from then on he fills in his

empty moments living on his name and reputation until the next out-burst of originality, and so on, form-ing a vicious circle tending to keep his neck above the rapids of lost popularity which awaits to engulf him into mortality thus saving these unfortunates from an otherwise dis-respectful end.

IS LOVE BLIND?

It is not that love, — love the way nature devised it, — is blind, but that the physical aberrations im-posed upon humans are purposely concealed in order to carry out Na-ture's wish—that of the propagation of the race.

Wasn't it the Lord speaking when he said: "Multiply and glorify God"? And woe to anyone who trespasses on his word so his branch managers tell us. A blind pig, during our glorious bootleg era, was a false front, a camouflage for something else; and likewise love is blind because it is a pretentious front for some other purpose. Just imagine two people greatly in love with one another dis-cussing, or cussing, on a moonlit night, whether she will wash and do up his soiled shirt or send it to the laundry where someone who is past that innocent stage and is do-ing not only the dirty shirts of her husband's but the blackened shirts of many husbands. Such practical dis-cussions naturally take the romance out of romantic love and reduces the whole affair to sheer absurdity. Nature cares very little about those trifling details, in fact it cares little whether people wear any shirts at all as is quite evident about the slum areas during this depression where the people mistook the word multiply for a calculating machine.

(Continued in Next Issue)

K. of L. SPOTLIGHT

CHAPTER 25

(This space will be reserved weekly for K. of L. notices) A. S. L.

Latest flashes inform the public that this club, aiming to reach higher zeniths of success, has planned to sponsor a record breaking mem-ber-ship drive, beginning with the Sept. meeting and ending with the New Year.

Member presenting the most new candidates will be awarded a cash prize of \$5.00.

Watch us go and grow!!!

JUST A REMINDER

It is only 42 days until the K. of L. Masquerade Confetti Dance, which takes place on the 27th of October.

The Cleveland Knights were pleased to meet the young Dayton K. of L's at the recent Dirva's Picnic. In reply to an invitation presented by the Daytoners, chances are that there may be quite a large crowd of our Clevelanders go-ing 'a visiting' their fraternal neigh-bors.

We'll be there with bells on in the near future.

Ofiso telefonas
ENdicott 1378
Namų
Clearwater 1951-J
DR. A. J. KAZLAUCKAS
GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
6902 Superior Ave.
Valandos: 1-3 ir 7-8 p. p.

J. J. LAZICKAS
JEWELER — RADIOS
6407 Superior Ave.
Prie E. 65th-Norwood Rd.
—ENdicott 6438—

CAFE IR RESTAURANTAS

Senai žinomas Clevelandietis

A. WIRBICKAS

užlaiko gražią užėigą

ALINĖ IR VALGYKLA

Penktadienio vakarais duodama skanios žuvies.

17320 St. Clair Avenue

Kampas E. 174th St.

AMONGST OUR LITHUANIANS

EDITOR'S NOTE: Announce-ments of any personal or social interest will be cordially accepted. Send or phone yours in.

WEEK-ENDED

Mr. Frank Martin, 9527 Russel Street, Detroit, was visiting Cleve-land during the recent holiday period.

VACATIONING

Ruggle's Beach is the vacation spot of Olga Muche, of Cleveland. She accompanied by a group of sorority girls of Western Reserve U.

VISITS

Coming from Toledo, Mr. Andy Zukas, visits his girl friend here in Cleveland.

FROM DAYTON TO DIRVA'S PICNIC

Dayton was well represented at the Dirva picnic by a group of young men all members of the K. of L. in Dayton. Joe Goldick, Pres. of the Chapter, Joe Sinkewitch, basket baller, Stanley Kavy-Kava-lauskas, Dayton U. junior in Busi-ness Administration, Stanley Vait-kus and Tony Alexinas, both athletes playing basket ball.

FROM YOUNGSTOWN TO DIRVA PICNIC

The entire Lucas family migrated to the Dirva picnic of which the personable Rose, songcaster, is a member: her parents, sister Helen, who some day will do some spell-binding, and two brothers "Gusty" and "Vyt" as fine a fellows as one would care to meet.

FROM AKRON TO DIRVA PICNIC

Some fifteen car-loads of Akron's Lithuanians came to the picnic which makes it almost impossible to give all a word but the few that one can recall hastily now are: William Daru-lis, Akron U. student, Charles Pras-pal, the two Akron beauties, Bertha Gariones and Eva Kazlauskas minus her pal substituted by Charles, afore-said, Connie Kubilus, likely chap, Adel Jocus, two Hollish brothers, and many others, parents and younger people whom we give passing words of gratitude for their support.

DIRVA PICNIC A PUSHOVER

Last Sunday out at the New Par-ish in Cleveland one of the most successful picnics of the season, was given by the "Dirva."

Scores of friends from Akron, Youngstown, Dayton and many other places mixed with the hundreds of Clevelanders witnessed a picnic which shall not perish from their memo-ries. Many unseen faces hitherto added to the enjoyment of the mixed crowd and aided the passing of so marvelous a day.

Dancing held the crowd most in-terested from three in the afternoon until late in the evening. Dirva takes this opportunity to express its sincere thanks to those who came fully appreciating the fact that it is the sole purpose of the institution to serve its people in the best way possible.

OLSAUSKAS FROM CHICAGO. The well known Mr. J. Olsauskas, of Chicago, the other half of the Vanigaitis-Olsauskas entertainers, spent several days in Cleveland visiting at Mr. K. S. Karpus's home. He was at the Dirva picnic held last Sunday, renewing past ac-quaintances that he has made on his varied trips to this city.

TO THE CHICAGO FAIR. Two Clevelanders, Mrs. Anna Kar-mus, 13420 Argus Avenue, and her daughter Nellie, left recently to visit the World's Fair at Chicago. They will visit their relatives and friends while there.

PITTSSTON, PA. FOLKS HERE A long vacation stuff awaits for Mrs. Mary Sinkewitch, of Pittston, Pa., and her son, Mrs. Sinkewitch and her son have for the past three weeks guested at the home of her daughter, Mrs. John Banals, 11404 Woodstock Avenue, Cleveland, Ohio. During the Labor Day recess Mrs. Sinkewitch shared her time with her sister and brother, of Fayette City, Pa., and Roscoe, Pa., respectively. She intends to extend her time here in Cleveland looking up her old friends.

KOMER WOOD & COAL CO.

1201 East 80th St. Phone GARfield 2921

LIETUVIŲ ANGLININKAS

ORIGINAL POCAHONTAS LUMP tonas \$8.25
(Bishop mine Pocahontas anglis duoda tik bušelių pelenų is tono)

STANDARD POCAHONTAS LUMP tonas \$7.85
(Si anglis duoda didelį karštį, sudėga iki smulkių pelenų.)

KENTUCKY LUMP tonas \$7.85
(Si anglis taipgi duoda visai mažai pelenų, viskas sudėga)

SUN KING LUMP tonas \$6.75
(Si anglis yra geros rūšies, tinka virtuvei ir šildymo pečiams)

HOTFIRE LUMP tonas \$6.45
(Geriausia anglis is Fairmont, W. Va. distrikto)

PRISTATAU GREITAI — TIK REIKALAUKITE.

"AN EXCURSION TO LITHUANIA"

By A. A. SACKS

Illustrated, 308 pp. — Price \$3.00
Hudson Bay Press, 280 Madison Ave.
New York City

This country ought to take a mater-nal interest in the brave Baltic re-public that is the subject of this book. For in the post-war days when Lithuania and Latvia and the rest of them were in process of get-ting themselves born and were on the eve of taking on form and bound-aries and institutions, streaking across the United States went former Lithuanians, who had become citizens intent on reaching their motherland in the quickest possible time.

They wanted to have a share in fashioning of the government and the institution of a new regime, be-cause they were bent on making a new Republic as nearly as possible in the image of their foster mother, the great Republic which had won their gratitude, devotion and love. Thus there has romance in the small country's beginnings and a curious link with our own that might well incite our inquiring interest in this picturesque and gallant young State.

And to a certain extent it can be gratified in this book, in which Mr. Sacks offers opportunity of making acquaintance with Lithuania and her people, her manners and customs, her appearance and quality.

Mr. Sacks was born and spent his youth in Lithuania, but emigrated to this country in his middle teens, hustled and worked hard and es-tablished himself and finally, after twenty years, made his long-cherish-ed dream of revisiting his homeland come true. He tells all about it, with the GREATEST DETAIL, from the buying of his tickets to his re-turn journey, in a LIVELY, REALIS-TIC, METICULOUS narrative that sets down all his goings and comings, what he did, what he saw, the people he met, the friends and relatives with whom he renewed acquaintance, all his varied adventures.

He spent a good deal of time in Kaunas and Vilnius and in several smaller cities and towns, he wan-dered through the country, observing, making acquaintances, talking with every one he met, covering a large part of provincial Lithuania and mak-ing a side trip to Riga. He says that American tourists will ex-perience there the greatest hospitality and friendliness and will find much to interest them.

Reproduced by permission from the New York Times Book Review.

(July 8, 1934, Page 3.)

GERAS TAISYMO DARBAS KELLER SHOE REPAIRING
7903 Superior av.
Darba padarome
atsakančiai ir nebrangiai. At-neškite savo senus batus mums.

MOKYKITES AMATO
Galimybė daryti sau paskirai pragyvenima yra geriausias ap-sigynimas nuo vargo. ISMOK DABAR ir apsisaukok ateičiai. Reikalauskit dykai knygeles.

MES MOKINAM.
Designavimo, fasonų piešimo, pavyzdžių išdirbimo, kirmipo, power machine operating, etc. DIENINES ir VAKARINES klesos. Prisirašykite dabar.

PROGRESSIVE DRESSMAKING SCHOOL
Ohio's Zymiausia Madų Moky-
Ohio's Foremost Fashion School
406 Euclid Ave. cor. E. 4th
Main 6572

3 CENTAI

Rašydami "Dirvos" Redak-cijai arba Administracijai kokius paklausimus visada įdėkite 3c pašto ženklelį.

"Dirvos" Redakcija priima ir talpina pranešimus apie vietinį Lietuvių judėjimą, nemokamai. Pranešimai turi būti parašyti trumpi ir tik apie patį dalyką.